

Sreda, 21. maj 2008.

Svedoci Alexander Tchernetsky i Jan Elleby

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.05 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima u sudnici. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospodine Tchernetsky, pre nego što se nastavi vaše unakrsno ispitivanje, želim da vas podsetim da ste i dalje pod svečanom izjavom koju ste dali na početku vašeg svedočenja da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Gospodine Kehoe, da li ste spremni za unakrsno ispitivanje gospodina Tchernetskog?

ADVOKAT KEHOE: Jesam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, gospodin Kehoe je zastupnik gospodina Gotovine. Izvolite gospodine Kehoe.

svedok: Alexander Tchernetsky

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Tchernetsky.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Dobro jutro.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, želeo bih da pokrijemo nekoliko tema koje su pokrivena ne samo tokom vašeg glavnog ispitivanja, već takođe i u vašoj izjavi svedoka. Možda bismo mogli da počnemo razgovorom o području Cetine.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se pozove karta koja nosi broj 1D23-0035.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, ovo je originalna radna karta iz druge polovine jula 1995. godine.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, očigledno je da je karta na hrvatskom. Ja sam uzeo slobodu da neke oznake sa hrvatskog prevedem na engleski jezik zbog jednostavnijeg čitanja, časni Sude, i takođe mogu da vam pokažem da je to isto kao što je na karti koja nosi broj 1D23-0036. Ono što sam uradio, časni Sude, jeste da možete da vidite ove pojedinačne kockice koje su u ... koje počinju sa gornjim levim uglom, gde se kaže: "Radna karta, početak 25. juli 1995, kraj 30 juli. " Ovo nije ... ovo je radna karta. Plava linija je linija, u stvari, linija sukoba. Crvena linija označava gde su snaga Hrvatske vojske želele da budu u ... 30 jula 1995. godine. Dakle, vidite u gornjem desnom uglu, imamo neke druge oznake i belešku "Odbrana, vojna tajna, leto 1995. godine" A ako pogledamo samo malo na dole, kaže se: "Komandant, general-major Gotovina, Ante Gotovina." Ako sada pogledamo na levoj strani, to pokazuje hrvatsko komandno mesto. A isto tako, časni Sude, imamo zaokruženo... ako može da se pomeri samo malo na gore, gospodine Monkhouse ... grad Knin, Strmicu i grad Bosansko Grahovo. To su dodaci ... dopune originalnoj karti koju vi imate, ali, dovoljno je reći, mi ćemo raspravljati o ovoj karti tokom oba pitanja, odnosno o pitanju Cetine, časni Sude, kao i Strmice, pitanja kojima se bavio svedok juče.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako bismo samo mogli ... pogledajte ovu kartu, gospodine Tchernetsky, i ako možemo da pogledamo u donjem levom delu u blizini linije sukoba. Gospodine Tchernetsky, to područje je u osnovi dolini Cetine, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Mogu da vidim ovde dolinu Cetine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A konkretne oznake koje se ovde nalaze ... oprostite, to je Prva brigada Severno-dalmatinskog korpusa Vojske Republike Srpske, koja se nalazila u Vrlici. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. U Vrlici je bilo vojnih jedinica Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I koliko je bila daleko Vrlika od linije sukoba koja je ovde obeležena plavom bojom?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da se setim tačno, ali to je bilo pet do sedam metara, koliko se sećam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, ako je svedok rekao da on vidi dolinu Cetine, možda bismo mogli da koristimo pokazivač, ne moramo da obeležavamo, ali samo da pokažemo, kako bismo barem znali ono što je svedok imao na umu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, rado ću mu dozvoliti da to obeleži kao zaseban predmet.

SUDIJA ORIE: Pa, ja nisam tražio da se dodatno obeležava. Ali ako bi svedok mogao barem da nam kaže gde se vidi dolina Cetine, onda bismo bolje mogli da pratimo njegovo svedočenje.

SVEDOK TCHERNETSKY: To se ne vidi jako dobro na karti. Ne mogu da vam pokažem tačno jer se ne vide centri u kojima je živelo stanovništvo, barem ja ne mogu to da pročitam.

SUDIJA ORIE: Rekli ste da vidite dolinu Cetine. Možete li pokazivačem da nam pokažete bar približno...

SVEDOK TCHERNETSKY: Pretpostavljam da je ovo dolina Cetine, ova dolina, koliko ja razumem.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, možda bih ja mogao da pomognem svedoku. Možda bi nam bilo lakše da sada pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D153, kako bismo radili sa tom kartom. Kada završim sa detaljima koji su vezani za ovu kartu, možemo da pređemo na dokazni predmet Odbrane broj D153.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, preći ću na drugi dokazni predmet i govoriću o tome. Ali ako možemo u ovom trenutku da uvedemo u spis radnu kartu koja nosi broj 1D23-0035 i kartu sa našim dodacima, koja nosi broj 1D23-0036.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, karta koja nosi broj 1D23-0035 biće dokazni predmet Odbrane broj D119, a karta koja nosi broj 1D23-0036 biće dokazni predmet Odbrane broj D220.

ADVOKAT KEHOE: Gospodine sekretare, ako bismo mogli da povećamo...

SUDIJA ORIE: Da. Mislim da je prva karta dokazni predmet Odbrane broj D119. Ali dozvolite mi samo...

ADVOKAT KEHOE: Da, to je prva, časni Sude.

SUDIJA ORIE: To je radna karta.

ADVOKAT KEHOE: Da, dokazni predmet Odbrane broj D119.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D119 prima se u spis, a koji je broj za drugu kartu, gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, druga karta je ova sa crvenim krugovima. To je 1D...

SUDIJA ORIE: Da, to je karta koja je obeležena kao dokazni predmet Odbrane broj D220. Pretpostavljam da nema prigovora, gospodine Russo, i ta karta je primljena u spis.

prevodioci: Primedba prevodioca: u jednom odgovoru iznad, svedok je rekao pet do sedam kilometara, ne pet do sedam metara.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na korekciji. Gospodine Kehoe, molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Gospodine sekretare, molim da se uveća deo tog dokumenta na dnu stranice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, ako pogledamo dolinu Cetine, da li imate oznake približno tog područja Cetine o kom ste govorili juče?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ako je to teritorija koje je označena crvenom bojom ovde, to nije to. Dolina Cetine, sada vam pokazujem na karti, je ovo što smo mi zvali dolinom Cetine. To je ovo područje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo što pokazujete to je u i oko sela Cetina. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je oko sela i malo dalje prema jugu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Sama dolina je prema jugu od centra sela Cetine gde je živelo stanovništvo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Takođe ste juče pokazali i grad Kijevo. A koliko je udaljeno Kijevo ... tim putem, koliko je rastojanje između Kijeva i Cetine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Od Vrlike prema Kninu, otprilike na pola puta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se. Da li možete da nam kažete koliko je otprilike razdaljina u kilometrima od Kijeva do Cetine?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, imamo mapu sa razmerom.

ADVOKAT KEHOE: Dobro, časni Sude. U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, idemo dalje.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se zbog ovoga, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, koliko puta ... pre operacije *Žetva*, koliko ste puta bili u području doline Cetine za vreme ... od vremena kada ste bili tamo u junu 1995. godine pa do *Operacije Oluja*, 4. avgusta?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U dolini Cetine pre početka operacije *Žetva* bio sam bar tri puta, a tokom same operacije bar dva do tri puta. Dakle, ukupno šest puta u tom mesecu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A tokom tog perioda kada ste bili tamo, dakle tri puta pre operacije *Žetva*, da li ste se vi vozili tim putem zajedno sa drugim vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A isto tako kada ste išli dva do tri puta u vreme operacije *Žetva*, to je bilo u vremenskom periodu od sedam dana. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, da. Operacija *Žetva* trajala je sedam ili osam dana krajem avgusta meseca, neposredno pre *Operacije Oluja*.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, vi ...

SUDIJA ORIE: Da li mogu da pretpostavljam da se radi o grešci, da je reč o kraju jula meseca?

ADVOKAT KEHOE: Oprostite, časni Sude. Tako je, kraj jula meseca.

SVEDOK TCHERNETSKY: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, bio je jedan duži vremenski period kada niste bili u tom području. Da li je to tačno? Vi i ostali vojni posmatrači Ujedinjenih nacija niste bili u dolini Cetine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Što se mene tiče, to je tačno. Ali ova maršruta je bila ruta koju smo mi redovno pokrivali. I naši vojni posmatrači Ujedinjenih nacija su stalno kontrolisali to područje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako bismo mogli to da stavimo u vojni kontekst u julu 1995. godine, u tom periodu vremena, general Gotovina i njegovi vojnici su se kretali uz planinski venac Dinare, i pretili tom području doline Cetine i Grahova nizom napada, je li tako?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Znam da postoje mnogi načini korišćenja artiljerije i minobacača, jedan od takvih načina je korišćenje vatre kojom se uznemirava neprijatelj kako bi se održavala stalna napetost, kako bi se dezorganizovao rad neprijatelja, i da pod pritiskom reaguje na tu vatru da se otkrije njegov razmeštaj snaga. Ja verujem da se tamo, baš kao i u Strmici, hrvatska strana koristila upravo tim načinom. Međutim, u očiglednim i žestokim kršenjima prethodnih sporazuma, ova vatra je korišćena i protiv stanovništva u naseljenom delu, a ne samo ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ... moje pitanje je bilo vrlo ... moje pitanje je bilo sledeće: ako ovo stavimo u vojni kontekst 1995. godine, u tom vremenskom periodu, general Gotovina i njegove snage su se kretale uz planinski venac Dinara i pretili tom području doline Cetine i Grahova nizom napada, je li tako?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nije samo general Gotovina pretio ovom području. To je bila Hrvatska vojska koja je koristila takvu vrstu vatre kojom su uznemiravane neprijateljske snage kako bi se podstakle na reagovanje. To je jedan od normalnih načina ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, pitanje je bilo da li su se u to vreme snage, kako je rekao gospodin Kehoe, pod komandom generala Gotovine kretale uz planinski lanac Dinare? Da li možete prvo da odgovorite na to pitanje?

SVEDOK TCHERNETSKY: To nisam mogao da znam jer se dešavalo na teritoriji koja nije bila pod kontrolom moje grupe, mog tima.

SUDIJA ORIE: To je ...

SVEDOK TCHERNETSKY: ... ako se to dešavalo.

SUDIJA ORIE: To je jasan odgovor. Vi ste rekli – ja ne znam, nisam mogao da znam. Drugi deo pitanja je bio, da li je ovo kretanje trupa dovelo do toga da su dolina Cetine i Grahovo bile napadnute. Da li vi to znate? Da li možete to da potvrdite? Da li imate saznanja o tome?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ne znam da li je Hrvatska vojska bila pod vatrom.

SUDIJA ORIE: Ne. Nije bilo pitanje da li su oni bili pod vatrom, već da li su oni dok su bili u pokretu napadali protivničke snage ...

SVEDOK TCHERNETSKY: Što se tiče Grahova, to je bila bosanska teritorija. To nije bilo u okviru našeg mandata. Mi nismo nikada bili tamo.

SUDIJA ORIE: U redu. Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, vi ste radili ... dozvolite da to pojednostavimo. Vi ste radili analizu kratera u Cetini. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste utvrdili da je vatra došla sa teritorije Bosne. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, sa teritorije Bosne, iz pravca Bosne ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: ... i sa područja planinskog lanca Dinare.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I ako pogledamo na ovu kartu na ekranu to je sa druge strane ove plave linije sukoba. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, vatra je bila usmerena na ovo područje koje pokazujem na karti, na područje Cetine, a došla je sa planinskog lanca.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, da li je vas pozvala Vojska Republike Srpske Krajine da uradite tu analizu kratera?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Mi smo dobili zadatak iz štaba sektora, zajedno sa protestima sa srpske strane.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali protesti su došli od Vojske Republike Srpske. Je li tako?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne znam da li su vlasti bile civilne ili vojne koje su uputile te proteste, ali ja sam svoj zadatak dobio od komandanta vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja sam napravio grešku. Hteo sam da kažem da je protest došao od Vojske Republike Srpske Krajine što je sasvim drugačije od Vojske Republike Srpske. Ali mislim na osnovu odgovora -da bi odgovor bio isti, jer je svedok rekao da ne zna.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK TCHERNETSKY: Rekao sam, opet ponavljam, da ne znam od koga je došao taj protest, da li od vojnih ili civilnih vlasti Republike Srpske Krajine. Naš tim je dobio zadatak od svog štaba sektora.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumeo sam to, gospodine. Dakle, što se tiče analize konkretnog kratera, očigledno je da vi niste bili tamo kada se dogodilo to granatiranje. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Tačno je. Mi nismo bili tamo za vreme granatiranja. Mi smo tamo bili poslati da ispitamo ishod.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I gospodine, kao osoba koja je imala karijeru u vojsci, vama je poznat koncept pokretnih meta. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne razumem sasvim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, bili ste upoznati sa konceptom naoružanja u pokretu, bilo da se radi o tenkovima ili o oklopnim transporterima. Zar nije to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Naravno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pošto vi niste bili tamo, vi ne znate da li je u pitanju bilo kakav oklopni transporter, tenk ili bilo koji deo vojne opreme koji je pripadao Vojsci Republike Srpske Krajine u Cetini iz koga bi mogla da se otvara vatra, koja bi mogla da napravi taj krater koji ste vi kasnije analizirali. Je li tako?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Na tim mestima gde smo našli kraterne nije bilo nikakvih kratera od pokreta bilo kakve opreme, niti je bilo tragova bilo kakvih vozila, bilo kakvih pokretnih jedinica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pošto vi niste bili tamo, vi ne znate da li je u pitanju bilo kakav oklopni transporter, tenk ili bilo koji deo vojne opreme koji je pripadao Vojsci Republike Srpske Krajine u Cetini iz kojih bi mogla Hrvatska vojska da otvori vatru čiji je kao ishod imao taj krater koji ste vi analizirali. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Na tim mestima gde smo našli kraterne nije bilo nikakvih tragova od pokreta bilo kakve mašinerije, niti je bilo tragova bilo kakvih vozila od takvih pokretnih jedinica, kako vi sugerišete.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, vi ste spomenuli juče da ste videli višecevni raketni bacač u Kijevu. Da li se sećate toga?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. I ja mogu da potvrdim da je protivavionski top bio na položaju u Kijevu. Ne mogu da se setim tačno kog je bio kalibra, ali to je bio ili kalibar 57 ili 76 milimetara.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da nam predočite Pa ... izvinjavam se, dokazni predmet Odbrane broj D86.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, ovo je fotografija jednog višecevnog raketnog bacača tipa M-77. Vi ste nam juče pomenuli na 3.176 stranici u 17. redu sledeće: "U području Kijeva, koliko se sećam, video sam deo artiljerije, višecevni raketni bacač na položaju." Da li je to bio višecevni raketni bacač kao ovaj na fotografiji?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Žao mi je, ali možda je to pogrešno prevedeno. Idem da pogledam u transkriptu. Rekao sam juče, a i danas sam ponovo rekao to je bilo protivavionsko artiljerijsko oruđe, protivavionski top. Bio je kalibra ili 57 ili 76 milimetara. Ne mogu tačno da se setim. Vi ste mi sada pokazali na ovoj fotografiji raketni bacač koji nisam tamo video.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja vam to pokazujem, gospodine, jer ste juče spomenuli da ste videli raketni bacač u Kijevu. Sad, da li su oni imali ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Rekao sam istu stvar i juče sam rekao da sam video protivavionski top. Nisam govorio o bacaču raketa. Ja sam govorio o protivavionskom topu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, možda je u pitanju pogrešan prevod. To je sada pokrenuto. Proverićemo. Ali iskaz svedoka u ovom trenutku je da to nije bio raketni bacač, već da je bio protivavionski top.

ADVOKAT KEHOE: Razumem.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Radim na osnovu jučerašnjeg transkripta.

SUDIJA ORIE: Ja vas ne krivim, samo pokušavam da ...

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, da li su imali višecevni raketni bacač, pokretni raketni bacač u dolini Cetine ili u Kijevu ili u Vrlici? Da li znate?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, da li mogu da zamolim da se pitanje razloži i da se postavlja jedno po jedno?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

SUDIJA ORIE: Ali u ovom slučaju nemam ništa protiv, jer ako je odgovor "da", onda ćemo da konkretizujemo, a ako je odgovor "ne", imamo sva tri odgovora u jednom odgovoru. Gospodine Kehoe, molim vas, nastavite.

SVEDOK TCHERNETSKY: U toku celog mog boravka na teritoriji Republike Srpske Krajine, nisam video bilo kakve raketne bacače tokom bilo koje od mojih misija u tom području.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, mogao je jedan od razloga što ih niste videli da bude taj što vam nije bilo dozvoljeno da odete u vojno skladište Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu to da komentarišem.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako bih mogao ...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe...

SVEDOK TCHERNETSKY: Ne znam čime je bila rukovođena srpska strana kada je odbila da nam dozvoli da uđemo u područja gde je bilo uskladišteno teško naoružanje.

SUDIJA ORIE: Imamo dva pitanja, prvo, da li je dozvoljeno. A drugo pitanje je bilo da li je to mogao da bude razlog, i ja bih mogao da odgovorim na to pitanje. Ako to nije dozvoljeno, to bi mogao da bude razlog.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas da nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, vama nije bilo dozvoljeno da idete u srpska vojna skladišta da proverite teško naoružanje, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Našem timu, barem za vreme mog mandata u tom timu, nije bilo dozvoljeno da odlazimo na mesta gde su se nalazila vojna skladišta na teritoriji koju je pokrивao naš tim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na taj način, logično je, da vi niste znali da li je tamo bilo vojnih objekata sa vojnim skladištima na području cetinske doline i oko nje?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Ja sam govorio o mestima za prikupljanje oružja koja su bila organizovana u skladu sa sporazumom o prekidu vatre. Službeno, te lokacije su bile pod jurisdikcijom vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. To je trebalo da bude pod njihovom kontrolom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A gde su se nalazila ta mesta za prikupljanje naoružanja?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Bila su dva takva mesta. Jedno je bilo na području Knina a drugo je bilo ... ne mogu da se setim tačnog naziva naselja ali to je bilo negde na pola puta između Knina i Drniša. Negde na pola puta. U skladu sa mandatom, oni su bili pod kontrolom posmatrača. Međutim, nama nije bio dozvoljen pristup tim lokacijama. I u svim takvim slučajevima, ulagani su protesti, i bili su prosleđeni srpskoj strani iz štaba sektora.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, da vas sada pitam sledeće, da se vratimo na situaciju u Kijevu i na onaj protivavionski top, mislim, da li znate na šta je taj protivavionski top pucao i šta je to štitio?

TUŽILAC RUSSO: Prigovor, časni Sude. Nije bilo svedočenja da je taj protivavionski top pucao na bilo šta.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mislim da može logično da se zaključi da ako imaju nekoliko kilometara udaljen protivavionski top, da je pitanje je gde je bio usmeren i na šta je pucao, mislim, ako je linija daleko najviše pet kilometara?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, vi sad manje-više odgovarate.

ADVOKAT KEHOE: Ne, ja samo objašnjavam ... odgovaram na prigovor.

SUDIJA ORIE: U stvari, vi sada ne odgovarate na prigovor. Možete da pitate svedoka da li je video ispaljivanje i da li je znao pravac prema kom se gađalo. U isto vreme, imam osećaj da nam treba dosta dugo da bi došli do poente. Ako je stvar u pokretnim metama, svedok nije mogao da ih vidi pre nego što je ušao u područje, gde je analizirao krateru, i nije mogao da zna za takve ciljeve u ovom trenutku. Tako izgleda... ako je to vaša poenta.

ADVOKAT KEHOE: Pa, ne shvatam vaše pitanje, časni Sude. Mislim, postoji ...

SUDIJA ORIE: Počeli smo sa kraterom.

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: I, očigledno, iz prethodnih odgovora svedoka, čini se da nikad nije video bilo kakav vojni cilj na mestu gde je pronašao krater. I mislim da smo sada potrošili jako puno vremena na mogućnost da je možda postojala neka pokretna meta na tom području. Mislim da mi je ta poenta bila sasvim jasna već pre sedam minuta. Ako je to pitanje, pitajte da li svedok neposredno zna bilo šta o pokretnim ciljevima na tom području. Jer on je rekao kako nije video nikakav trag, ali to ne znači da ih nije bilo tamo.

ADVOKAT KEHOE: To je tačno.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda je sve jasno.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

SUDIJA ORIE: Pa molim vas pređite sada na poentu, iznesite svoju poentu, ako je to poenta. Naravno, ja nikada ne znam šta će biti vaša poenta, ali to mi je palo napamet pre otprilike sedam minuta.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da odgovorim na to, časni Sude. Istina je da on ne zna da li je to bilo tamo, ali je Tužilaštvo to podnelo kako bi pokušala da se dokaže određena namera da je postojala neselektivna vatra u dolini Cetine, a kada to ovaj svedok ne zna ...

SUDIJA ORIE: To je u redu. Ali, to je jasno već pre sedam minuta, kao što sam rekao ranije. Da. To nije prvi put da smo u sudnici, gospodine Kehoe, mislim na nas sudije, da.

ADVOKAT KEHOE: Razumem, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim da nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, jeste li videli gde je bio usmeren ovaj protivavionski top? Govorim o onom u Kijevu.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Protiavionski topovi su namenjeni za vazdušne mete, u slučaju vazdušnog napada, tako da oni nisu bili usmereni nigde. To je samo da ako postoji ... ako se neprijatelj pojavi u vazduhu, onda se ti protivavionski topovi usmeravaju prema tom neprijatelju.

ADVOKAT KEHOE: Samo trenutak, časni Sude.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, što se tiče vazdušnih napada, vi ste naveli da su protivavionski topovi namenjeni za vazdušne napade, u slučaju vazdušnog napada. Da li je postojalo skladište oružja u Kijevu koje je štitio taj protivavionski top?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne znam ništa o takvom skladištu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se. Da li onda znate što je to štitio protivavionski top ?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne znam da je takvo skladište postojalo u Kijevu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, pitanje je sada bilo da li ste znali šta je štitio. Vi ste nam već rekli da niste znali za to skladište oružja, ali možda su mogle da budu i druge stvari koje je štitio, drugi objekti. Da li ste znali šta je to ovaj protivavionski top štitio?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ne, nisam znao.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, dozvolite mi da vam pročitam ... vi poznajete gospodina Ermolaeva, zar ne? On je bio vaš ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, poznajem ga.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada čitam iz transkripta njegovog svedočenja od 28. aprila 2008. godine, to je na 2.436 stranici, redovi od 15. do 17: "Dakle, da se vratimo na dolinu Cetine, postojalo je ograničenje kretanja vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u dolini Cetine, u julu 1995. godine. Da li je to tačno? Odgovor: "Da, tačno je."Znači, u stvari, gospodine, u julu 1995. godine postojalo je ograničenje kretanja vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu ni da potvrdim ni da poreknem, jer što se mene tiče, ja lično nikad nisam imao bilo kakvo ograničenje kretanja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, sada bih želeo da skrenem vašu pažnju na dokazni predmet Odbrane broj D154, 7. stranica od 21.stranice.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da povećamo gornji deo te stranice i belešku koja je predmet sastanka: "Ukidanje ograničenja kretanja. Bezbednosna situacija tima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, Vojska Republike Srpske Krajine, službena izjava. Timovi vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija trebalo bi da imaju slobodu kretanja na području Prvog bataljona severno-dalmatinskog korpusa." To se odnosilo na Vrliku, mislim da smo utvrdili ranije. "Ali, kako bismo osigurali njihovu bezbednost, mora postojati odobrenje od oficira za vezu u Kninu".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodin Tchernetsky, pre nego što ste otišli na područje Prvog bataljona severno-dalmatinskog korpusa koji je uključivao dolinu Cetine, morali ste da zatražite dozvolu Vojske Republike Srpske Krajine u Kninu, zar ne?
SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Koliko se sećam, otišli smo na Cetinu bez ikakvih prepreka. A što se tiče kontrolnog punkta položaja Prvog bataljona dalmatinskog korpusa, otišli smo do Vrlike na našem putu do tamo i primili ... i tamo bismo kontaktirali oficira za vezu. To je bio na liniji razgraničenja ili na liniji sukoba. To je bilo baš tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, pre nego što je neki tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija otišao u dolinu Cetine, ovaj izveštaj vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija kaže da su prvo morali da odu do oficira za vezu u Knin kako bi dobili dozvolu. Da li je to tačno?

TUŽILAC RUSSO: Ulažem prigovor, časni Sude. Pre svega, to nije ono što se u izveštaju kaže. A drugo, svedok je već nekoliko puta rekao da nikad nije imao ograničenje kretanja i nije morao da traži dozvolu.

SUDIJA ORIE: To nisu ista pitanja, da li je on doživeo bilo kakvo ograničenje prilikom odlaska na to područje. Da li vam je poznato pre nego što ste otišli na područje Cetine, da je tražena dozvola od oficira za vezu u Kninu? Da li su vam bile poznate takve stvari?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ne, časni Sude. Postupak je bio sledeći: kada je vršena inspekcija srpskih položaja na liniji sukoba, mi smo obično dobijali dozvolu od srpskih vojnih vlasti. Kad smo patrolirali po našim redovnim rutama, uključujući i one u području Cetine, nismo tražiti takve dozvole.

SUDIJA ORIE: Da. To je zavisilo od svrhe vaše patrole ...

SVEDOK TCHERNETSKY: Da.

SUDIJA ORIE: ... da li je trebalo da se dobije dozvola. Molim vas nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine, gospodin Ermolaev je bio vaš nadređeni ... izvinjavam se.

ADVOKAT KEHOE: Nisam mislio da prekinem odgovor, ako je bio odgovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ako ste želeli nešto da kažete, molim vas, uradite to.

SVEDOK TCHERNETSKY: Ne, ne želim ništa da dodam. Sve je u redu - onako kako stoji.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, kada je gospodin Ermolaev rekao ovom Sudu da je postojalo ograničenje slobode kretanja u dolini Cetine, u julu 1995. godine, da li je on ili neki drugi nadređeni među vojnim posmatračima Ujedinjenih nacija bio osoba koja bi otišla da dobije dozvole od oficira za vezu u Kninu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ponavljam još jednom, da naš tim nije naišao na bilo koje prepreke prilikom kretanja u području Cetine. Tokom sprovođenja inspekcije srpskih položaja na liniji sukoba, u skladu sa uputstvima iz štaba, morali smo o tome da obavestimo srpsku stranu i morali smo da dobijemo dozvolu od oficira za vezu. Srpski položaji su bili na jugu, mnogo južnije od doline reke Cetine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste dobili dozvolu da uđete na područje Prve brigade severno-dalmatinskog korpusa, pre nego što ste tamo došli, Vojska Republike Srpske Krajine je znala da tim vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija dolazi, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, svedok je govorio o dozvoli koja je potrebna kada se ide na liniju sukoba. A sada smo proširili područje na Prvu brigadu severno-dalmatinskog korpusa.

ADVOKAT KEHOE: Ja sam jednostavno čitao šta je oficir Vojske Republike Srpske Krajine rekao u izveštaju o situaciji.

SUDIJA ORIE: Da, to je u redu. Ali mislim da smo trebali, pre svega, da se orijentišemo na ono što je svedok rekao, a ako ste citirali iz nekih drugih izvora, onda biste trebali jasno da kažete da ste citirali izveštaj, a ne da ponavljate ono što je svedok rekao.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, produžite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Tchernetsky, kada ste se kretali – i sad čitam iz izveštaja – u području Prve brigade severno-dalmatinskog korpusa, i imali ste osiguranu ... njihovu dozvolu od oficira za vezu u Kninu, pre nego što biste tamo došli, Vojska Krajine je znala da dolazite, zar ne?

SUDIJA ORIE: Ovo ponovo ne odražava ono što imamo u spisu. Mi imamo u spisu ovaj izveštaj a imamo i izjavu svedoka. Gospodine Tchernetsky, ako biste samo odlazili da pregledate, a ne i da obiđete srpske položaje, da li biste ... dozvolite mi da tačno proverim ... da li je vojska krajiških Srba znala da vi dolazite u to područje? Dakle, ja sada govorim o normalnim obilascima?

SVEDOK TCHERNETSKY: Već sam o tome govorio, časni Sude i ponoviću. Kada su se vršile planirane patrole, mi nismo obavestavali o pravcu kretanja naših timova za patroliranje. Ti su se planovi periodično menjali a ponekad smo obilazili istu lokaciju dva puta zaredom a srpska strana nije bila obavestavana o tome nijednom prilikom, osim, kao

što ste me tačno shvatili, kada se radilo o obilasku neposrednih borbenih položaja Vojske Republike Srpske Krajine na liniji sukoba.

SUDIJA ORIE: Čak i ako ih niste obavestili tokom ovih obilazaka, da li imate ikakvu predstavu o tome da li su oni znali da vi dolazite a da nisu bili obavješteni od vas?

SVEDOK TCHERNETSKY: Mislim da nisu znali, dozvolite mi da ponovim. Naši planovi su se periodično menjali a redosled obilaska određenih područja se takođe periodično menjao.

SUDIJA ORIE: Ali mogli su da budu obavješteni od strane kontrolnih punktova ili na bilo koji drugi način, bez obzira da li su bili upoznati sa vašim planovima?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ja ne mogu znati, časni Sude, kako su kontrolisali kretanje naše patrole i naših posmatrača, tako da ne mogu to da komentarišem.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da. Mislim, da je tokom jula meseca, gospodine Tchernetsky, u stvari, došlo do pogoršanja slobode kretanja na područjima pod kontrolom Prve brigade severno-dalmatinskog korpusa. Zar nije to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Nisu postojale nikakve dodatne prepreke. Ja ih se ne sećam. Mi smo vršili pregled u našem području u skladu s planom, a ja se ne sećam da je dolazilo do bilo kakvih poteškoće i prepreka u našem kretanju. Postojala su određena područja u koja nam nije bio dozvoljen ulazak. Tako je bilo početkom jula i krajem jula meseca, a o toj situaciji je izvešteno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ponovo, gospodine Tchernetsky, gospodinu Ermolaevu u transkriptu na stranici 2.434, u 4. redu postavljeno je sledeće pitanje: "Dakle, složićete se sa mnom, gospodin Ermolaev, da ste u julu, kako biste ušli u područje Prve brigade severno-dalmatinskog korpusa, morali da imate dozvolu Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?" Odgovor: "Da." Pitanje: "Ali, u vezi jula i odgovora 'da', mislim da je postojalo opšte pogoršanje slobode kretanja, mislim, i na ovoj strani, takođe." Odgovor: "Tačno, apsolutno Tačno. Ne samo tamo, ne samo u ovom području." Dakle, gospodine Tchernetsky, zar se ne slažete sa komentarima i svedočenjem gospodina Ermolaeva?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Ovo još jednom potvrđuje prvi deo koji ste pročitali, da je gospodin Ermolaev rekao da smo - kako bismo posetili položaje Prve brigade severno-dalmatinskog korpusa morali da dobijemo dozvolu od srpskih vojnih vlasti. Rekao sam istu stvar. Kada smo nadgledali njihove položaje, onda je bilo potrebno da prvo idemo u štab brigade i dobijemo odobrenje i pratnju od oficira za vezu srpske vojske. Ali, to je bilo samo ako smo vršili obilazak njihovih položaja. A kada je reč o pogoršanju situacije, odnosno kada je reč o slobodi kretanja, ja ne znam. Gospodin Ermolaev je u bio u štabu sektora. Ja mogu samo da svedočim o području odgovornosti

gde je naša grupa radila, i na tom području ne mogu da se setim da je bilo pogoršanja u pogledu slobode kretanja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Tchernetsky, ako je Vojska Republike Srpske Krajine imala tenk u Cetini, vi biste morali da imate dozvolu oficira za vezu u Kninu da biste to ispitali, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Mislim da je tako, jer smo imali pristup drugim područjima, drugim položajima.

ADVOKAT KEHOE: Ja ću sada da navedem da je gospodin Ermolaev rekao – i neću to kritikovati, časni Sude – da se radi o području Prve brigade Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u stvari, gospodine ...

ADVOKAT KEHOE: Vratimo se na stranicu ... oprostite. Izvinjavam se prevodiocima zbog toga što sam kašljao u mikrofona. Žao mi je. Da pogledamo dokazni predmet Odbrane D155 ...

prevodioci: Mikrofona, molimo.

ADVOKAT KEHOE: Molim dokazni predmet Odbrana broj D155.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodin Tchernetsky, u stvari... oprostite. U stvari, general Gotovina jeste naredio prekid vatre kako bi se omogućilo da se obavi žetva, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Oprostite, ovo je prvi put da vidim ovaj dokument. Da li mogu prvo da ga pogledam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se, gospodine. Naravno.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, sada sam pročitao dokument. Jedina greška koju vidim u tom dokumentu jeste da su se radovi obavljali pod pratnjom patrole UNCRO-a ... UNHCR-a u stvari, UNHCR-a, a ne pod pratnjom civilne policije Ujedinjenih nacija. Zapravo, ljudi su radili pod zaštitom vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija i civilne policije Ujedinjenih nacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: General Gotovina je dozvolio da se završi žetva i naredio je prekid vatre, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. U prisustvu naših posmatrača i u prisustvu posmatrača civilne policije Ujedinjenih nacija nije bilo otvaranja vatre.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hajde da okrenemo...

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, pitanje je bilo da li je gospodin Gotovina dao dozvolu da se neometano ... dozvolite da pročitam doslovno ... dozvolio je da se obavi žetva. Da li znate bilo šta o tome da je gospodin Gotovina doneo takvu odluku, nezavisno

možda od toga što ste vi upravo pročitali u ovom dokumentu, za koji kažete da ga niste nikada ranije videli?

SVEDOK TCHERNETSKY: Nisam ništa ranije znao o tome. Nisam.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovoru. Da li mogu da pretpostavim da je odgovor koji ste upravo dali baziran na onome što ste videli u ovom dokumentu?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, Pretresnom veću nije od pomoći da svedok čita dokument, a zatim da, bez ikakve dalje činjenične osnove, tumači da li je ili nije istina ono što stoji u tom dokumentu. Mislim, videli smo dokument, pročitali smo taj dokument. Sada je i svedok pročitao dokument. Jedino što je mogao da nam kaže, osim ako vi ne uspostavite odgovarajuću osnovu za bilo što drugo, jeste da pročitate i interpretiramo ono što se u dokumentu kaže. To je kako sada stoje stvari. Naravno, svedok je govorio ono što on zna, odnosno da li se pucalo ili nije. Mislim, to su njegova lična saznanja, ali taj tip traženja potvrde onoga što se nalazi u pismu koje svedok nikada nije video ranije i da on nema saznanja ko je šta naredio ili šta god, ne pomaže Pretresnom veću.

ADVOKAT KEHOE: Dozvolite mi...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: Zaključak koji dolazi iz Tužilaštva za vreme glavnog ispitivanja jeste da je paljba prestala jednostavno zato što je tamo otišao UNCRO ... ili zato što je došao CIVPOL i kako su oni štitili žeteoce, ali u stvari, iz ovog dokumenta se vidi da se general Gotovina sastao sa generalom Forandom, što smo videli u dokaznom predmetu Odbrane broj 157, i da je on dozvolio da se tada obavi žetva.

SUDIJA ORIE: Dokument je u spisu, zar ne? Samo je pitanje šta bi ovaj svedok mogao da doda na to.

ADVOKAT KEHOE: Upravo tako, časni Sude. Jedino čemu se protivim, časni Sude, jeste zaključak ovog svedoka da jedini razlog zašto su tamo bili, jeste da spreče paljbu Hrvatske vojske...

SUDIJA ORIE: Ja vas u potpunosti razumem. Istovremeno, gospodine Kehoe, Pretresno veće ne očekuje da svedok ima potpuno znanje o svemu što znamo o tome. A ako je svjedok, čak i ako je to indirektni zaključak, ne mislim da je on izričito rekao da to nije radio po uputstvima i tako dalje, on je samo rekao šta je vidio. Dakle, svedok ima ograničeno saznanja. To je jasno. Pretresno veće, zapravo, ima daleko više saznanja. I pretpostavljam da ćemo svedočenjem gospodina Foranda saznati još više. Sada znamo za ovaj dokument. Nismo u ovoj sudnici da dajemo takve informacije svedocima da su

mogli da donose bolje zaključke o onome šta su videli. Mi smo tu da čujemo ono što je svedok sam video, a mi ćemo onda zajedno, uz pomoć svih strana, da stavimo komadiće dokaza, i da vidimo da li ovaj svedok, konačno, ima znanje koje mu omogućava dobre zaključke ili ne – o tome ne treba mnogo da se brinemo. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, u vezi sa vašim radom u dolini Cetine, rekli ste da ste se zapravo vi i CIVPOL smenjivali na terenu. Da li je to tačno? Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste se tamo nalazili da obezbedite ne samo da Hrvatska vojska ne otvara vatru, već da vatru ne otvara ni Vojska Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Mi smo se tamo nalazili samo da bismo pokazali da se tu nalazi zastava Ujedinjenih nacija, kako bismo sprečili otvaranje vatre sa hrvatske strane, jer ranije je u tom području vatra otvarana samo sa hrvatske strane.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li vam je poznato da je general Gotovina podneo zahtev pre nego što je pristao ili pre nego što je dozvolio da se žetva obavi, da li ste bili upoznati sa bilo kakvim razgovorima u UNCRO-u ili u štabu Ujedinjenih nacija, izvinjavam se ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Izvinjavam se. O kakvom zahtevu govorite?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nisam završio, gospodine. Da li vam je poznato da je general Gotovina podneo zahtev ili bilo ko od osoblja Hrvatske vojske, kako bi se dogovorili da se zaustavi vatra u dolinu Cetine, da je UNCRO morao da kontroliše vatrene položaje Vojske Republike Srpske Krajine iz doline Cetine? Da li vam je to bilo poznato?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nisam znao ništa o postojanju takvog naređenja. Video sam ga prvi put ovde u ovoj sudnici i to samo još jednom potvrđuje da je pre tog naređenja područje doline Cetine bilo pod vatrom.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ovo nije tačan odgovor na moje pitanje. Ne znam da li želim da ...

SUDIJA ORIE: Prepuštam vama da li želite da insistirate na odgovoru na vaše pitanje. Naravno, svedok je rekao, ali ne znam da li je bio zbunjen, da nije ... da on ne zna ništa o takvom naređenju. Kada je bilo reči o zahtevu, ne znam da li je tu došlo do neke konfuzije o tome. Onda je on počeo da izvlači svoje zaključke, kakve je izveo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, vrlo jednostavno, i bez ulaženja u konkretan dokazni predmet da li ste vi znali da je Hrvatska vojska tražila da UNCRO kontroliše

vatrene položaje Vojske Republike Srpske Krajine u dolini Cetine, kako bi se omogućilo da se žetva nastavi? Da li vam je to poznato?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, nije mi bilo poznato. Ali pošto sam bio u svom timu, radilo sam u polju, a ne u štabu, bilo kakve informacije o zahtevima hrvatske strane nisam mogao da znam. Nisam ništa znao o tome.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, pozivam se na dokazni predmet Odbrane broj D157, od 2. stranice, pa nadalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, ako možemo još jednom da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D154 i da se vratimo na stranicu na kojoj smo već bili ranije, to je izveštaj UN CIVPOL-a od 4. jula.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da predočimo 7. stranicu od 21 i da povećamo deo koji se nalazi na vrhu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ponovo ćemo da pogledamo onaj sledeći paragraf. To je jedan zvaničnik Vojske Republike Srpske Krajine: "On je takođe rekao da se bezbednosna situacija pogoršava zbog jačanja Hrvatske vojske na Dinari" i on daje koordinate za to. "Mir je moguć samo ako Ujedinjene nacije uspostave zonu razdvajanja između Krajine i Bosne i razmeštanje teškog naoružanja na 40 kilometara od zone razdvajanja." Da li vam je poznato, da ... prva stvar, da li vam je poznato da se Hrvatska vojska premestila na Dinaru i da su tamo ojačali svoje trupe?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Koliko sam mogao da primetim, da li se radilo o vojnicima Hrvatske vojske ili Hrvatskog vijeća obrane, nisam znao. Ali, u području planine Dinare, videli smo kretanje teškog naoružanja. Lično sam video tenk, ili možda dva, a video sam vojno osoblje kako se kreće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, tokom tih razgovora u štabu vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, da li vam je bilo poznato da je Vojska Republike Srpske Krajine želela da obe strane udalje svoje teško naoružanje na 40 kilometara od linije razdvajanja?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, to mi nije bilo poznato. Nisam bio u štabu i nisam znao ništa o tome.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, kada ste bili u štabu i razgovarali sa pripadnicima svog tima, da li ste govorili i o mogućnosti da se Vojska Republike Srpske Krajine žali na aktivnosti Hrvatske vojske i granatiranje, jer su kupovali vreme i hteli da dobiju zaštitu Ujedinjenih nacija? Da li je o tome bilo govora?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, nismo. Ili barem ja nisam učestvovao u takvim razgovorima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo sada na jedno drugo pitanje, a to je pitanje Strmice u julu mesecu.

ADVOKAT KEHOE: I ako možemo da se vratimo na dokazni predmet Odbrane broj D220. Mislim da je najlakše s tim da se radi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Tchernetsky, ovo je karta na kojoj se vidi linija sukoba od 25. jula, obeleženo plavom bojom, a područje na koje je Hrvatska vojska želela da se premesti je obeleženo crvenom bojom – to sve nije bilo uspešno, ali koristim samo za potrebe pregledanja ove karte. Dakle, Strmica je bila na putu od Knina do Bosanskog Grahova, a zatim dalje prema Drvaru, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Od početka jula pa do ... odnosno, dozvolite mi ... da li vam je bilo poznato da Hrvatska vojska napreduje uz Dinaru prema Grahovu od početka pa sve do sredine jula 1995. godine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nismo bili zvanično o tome obavešteni, ali bilo je glasina, mada nismo iz štaba bili zvanično o tome informisani.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, vi ste znali da Hrvatska vojska predstavlja pretnju za Grahovo, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U koje vreme?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, tokom meseca jula 1995. godine, sve do kraja jula?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne bih znao da vam kažem. Nisam nikada o tome razmišljao. Da li sam znao za Grahovo ili ne? To nije bila naša zona odgovornosti

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, vi znate da je Grahovo palo u ruke Hrvatske vojske 27. i 28. jula 1995. godine, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne sećam se tačno, ali verovatno je da smo mi dobili takve informacije. Međutim, ne sećam se toga jasno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, želeo bih da ovo stavimo u kontekst. Sada ću da vam pokažem video snimak koji nosi broj 1D23-0001. To je video snimak iz sredine jula 1995. godine. Videćemo Milana Martića ... izvinjavam se ... podsećaju me da treba da kažem da je to u Grahovu.

(video snimak)

Milan Martić: Nismo pred porazom, niti ćemo doživiti poraz. U to sam ubijeđen da mi imamo snage i to sasvim dovoljno, za razliku od naših neprijatelja koji nisu toliko jaki kao što bi željeli da mi mislimo. Oni su se ujedinili, Hrvati i Muslimani, jer im to diktira Amerika i Njemačka. Ali nisu od nas jači, ja to tvrdim i znam da su srpski borci uvijek bili bolji, pa će biti bolji i sada. Mi smo shvatili situaciju i sve naše snage smo mobilisali

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

u Kninskom korpusu. U svim korpusima u Republici Srpskoj Krajini stanje je pune mobilnosti. I jutros smo imali jedan takav sastanak gdje smo stavili sve pod punu mobilnost. Mi znamo šta znači gubitak Grahova i ovog teritorija. Ukoliko izgubimo Grahovo i ovo, pala je cijela Krajina i nama je to jasno. I zbog toga sam došao ovdje da vam kažem, došao sam da vam kažem da ni po koju cijenu Grahovo ne smije pasti, kao što nijedan pedalj više srpske zemlje ne smije pasti. Od ovog momenta hrvatska i muslimanska agresija se mora zaustaviti. Mi šaljem snage pojačanja iz svih krajeva: iz Knina, Benkovca, iz svih djelova Republike Srpske Krajine, snage su već ovdje. I budite sigurni, njihova se agresija zaustavlja. I ove dane, mada je to riskantno kada vam govorim, ali stojim iza toga, situacija će se izmjeniti. Da bi to sve ostvarili ... da bi to ostvarili, naravno, treba nam puna disciplina. Koliko je potrebna disciplina, zato smo i ovaj zadatak podredili, ne da bude pod komandom korpusa, nego da bude pod komandom dva glavna štaba. Dakle, pod komandom generala Mladića i pod komandom generala Mrkšića koji zajedno izvode ovu akciju. Nemamo razloga ni mi više da se bilo od koga krijemo da se branimo zajedno. Ako Muslimani i Hrvati mogu da prave zajedničku vojsku, i mi je imamo. I ovdje ćemo na djelu pokazati, to ja kažem, da imamo zajedničku vojsku, da imamo zajedničku snagu. Nije nikakva parada, ali dokazaćemo to na djelu. I zato imamo pravo kao jedan narod da stvaramo zajedničku vojsku, da stvaramo zajedničku državu - i stvaramo je i ne stidimo se nikoga. I danas mi je priječeno sa najviših nivoa svjetskih da ne smijemo stvoriti zajedničku državu. Ja sam rekao "Stvorićemo je i nema druge". Jer jedini je način da opstanemo je da stvorimo zajedničku državu. A osnovna pretpostavka stvaranja zajedničke države jeste naša jedinstvena vojska. I to ćemo prvi put pokazati ... već smo pokazali i vi to znate, na Bihaću i u probouju koridora i na svim drugim mjestima smo zajedno ratovali. Ali ovdje više nemamo od koga da se krijemo. Svima ćemo pokazati da zajedno ratujemo, jer ratujemo za svoju zemlju. Ne ratujemo za tuđu.

(kraj video snimka)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oprostite, gospodine Tchernetsky, samo sam čekao da se završi prevod.

ADVOKAT KEHOE: Dakle, molimo da se ovaj video snimak, časni Sude, koji nosi broj 1D23-0001 uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemao prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D221.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D221 prima se u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Tchernetsky, u cilju snabdevanja područja Bosansko Grahovo preko Knina, morali ste da putujete kroz Strmicu, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Glavni put, put koji je najviše odgovarao od Knina do Grahova prolazi kroz Strmicu.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se na ekran stavi dokument koji nosi broj 1D23-0033.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mogu li da pitam za poreklo tog dokumenta, pre nego što počne ispitivanje o ovom dokaznom predmetu, ako je to nešto što je opet spojeno zajedno sa originalnom dokumentacijom?

ADVOKAT KEHOE: Jasno je, časni Sude, na osnovu iskaza svedoka, da se on, prilikom snabdevanja Grahova, kretao putem, kao što je i sam rekao, kroz Strmicu u Grahovo. Tačka koju smo tu obeležili jeste Grahovo. Vidi se i datum 27./28. juli 1995. godine, a to je datum kada je Grahovo palo.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, to nije ... pa, ono što sam rekao odnosi se na jasno izražene strelice koje ukazuju na napad iz sredine i sa dva mesta sa strane, i čini se kao da ukazuju na pokrete trupa. Pitam se da to možda nije preuzeto sa neke skorije karte.

ADVOKAT KEHOE: Da. Mislim, časni Sude, rado ćemo pružiti informacije koje potkrepljuju šta su zapravo predstavljali pokreti trupa i raznih brigada pod komandom generala Gotovine, u vreme kada je bilo napadnuto Bosansko Grahovo. To je, u stvari, bočni manevar.

SUDIJA ORIE: Da li nam je to dovoljno informacija u ovom trenutku da možemo da nastavimo?

TUŽILAC RUSSO: Jeste, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste nam tokom svog svedočenja zabeležili, a verujem da ste obeležili i na karti područja Bosanskog Grahova, da je to put kroz ovo selo koje je bilo granatirno pre nego što ste vi tamo stigli 30. jula. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ili 29. ili 30. jula, jednog od poslednjih dana jula.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, čak i pre tog vremena, vi ste nam govorili o granatiranju na području grada Strmice. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, tačno je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako pogledamo sada ovu kartu, to područje koje ste vi obeležili, ako bih mogao ...

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To područje koje ste vi obeležili je, u stvari, linija snabdevanja koju je koristila Vojska Republike Srpske Krajine da bi dovozila ljudstvo i nabavljala materijal iz Knina preko Strmice u Grahovu. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja ne mogu to da procenjujem, jer što se tiče masovnih pokreta vojnih jedinica ili vojne opreme prema ili izvan Grahova, to nisam video.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali gospodine, jedan od zadataka vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bio je da se utvrdi kakve su se promene događale unutar Republike Srpske Krajine, zar ne? Ne govorim samo o vama, nego o svim timovima vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je tačno. Takvi pokreti su se najlakše pratili iz Strmice, gde se nalazio položaj kenjskog bataljona iznad samog puta, a komanda kenjskog bataljona redovno je izveštavala osoblje štaba sektora o svim kretanjima na tom putu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam skrenem pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj P209.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude, sada bih ponudio ovu kartu koja se trenutno nalazi na ekranu, broj 1D23-0033 u spis.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, gospodine predsedavajući.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj D222, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D222 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je karta koju ste nam juče obeležili; a u području R2 se nalazi put koji ide kroz Strmicu, pa sve do Bosanskog Grahova. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je taj put.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A u skladu sa izjavom gospodina Martića, ukoliko su oni snabdevali Grahovo iz Knina ili čak iz Benkovca, oni bi morali da idu ovim putem u Bosansko Grahovo, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nisam bio obaveštavan o namerama srpske strane koju su rutu koristili za snabdevanje, ali je sasvim verovatno, jer je ovo najkraći put za Grahovo, pa je sasvim moguće da bi se on koristio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, pre stvarnog granatiranja, vi ste dobijali pritužbe, ili mislim da ste nam rekli ranije ... i samo mi dozvolite da se vratim na sekund unatrag da bih mogao da stavim u kontekst, da bih bio korektan prema vama. Gledam vaše jučerašnje svedočenje na stranici 3.180 u redovima 10 i 11. Gospodine, to je vaše svedočenje od juče. To nije u izjavama, gospodine Tchernetsky.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, samo pokušavam ... svedok gleda izjave, a radi se zapravo o njegovom svedočenju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, gospodin Kehoe će citirati ono što ste juče govorili, a ne ono što ste ranije rekli u svojoj izjavi. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ja još uvek nemam transkript od utorka s potpuno numerisanim stranicama. Imam dnevne numerisane stranice.

ADVOKAT KEHOE: Iskreno, časni Sude, nisam siguran koja je to stranica. Mislim da je to stranica broj 3.180. Je li to konačno?

SUDIJA ORIE: Za mene, to ide 1. do 86. stranice, a onda obično bude dovršeno, a zatim dobijem sledeće numerisane stranice. Ako mi dati dve ili tri reči, onda ću pronaći.

ADVOKAT KEHOE: Na primer ... dajte da vidim ... recimo: "Uz saradnju ..."

SUDIJA ORIE: Saradnja. Naći ću. Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Ne znam ako stavite samo "saradnja", možda bi trebalo "uz saradnju".

SUDIJA ORIE: Da. To je, očigledno, jučerašnji transkript, 9. stranica, 23. red. To je mesto gde se kaže: "Krajem jula smo dobili zadatak od ..." To je početak odgovora, je li tako?

ADVOKAT KEHOE: Da, to je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, samo zbog razjašnjenja, da li stranica broj 3.180 nije zvanična stranica?

SUDIJA ORIE: To će biti zvanična stranica transkripta. Ali stranice se obično dnevno obeležavaju i svakog dana počinju od broja 1, a onda se konsoliduju i dobijaju naredni broj, redni broj koji sledi. Počeli smo negde od 3.000 stranice. To bi mogao da bude taj broj. Obično se brojevi dodaju tokom dana.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ako mi date neku konkretnu reč, onda je lako da se pronade. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospodine Tchernetsky, u redovima od 10 do 12 kaže se: "Ovo istraživanje ..." Govoreći se o vašoj poseti Strmici 30. jula: "Ova istraga je sprovedena na zahtev komande Vojske Republike Srpske Krajine i uz saradnju sa vojnim jedinicama vojske Republike Srpske Krajine."

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je bilo po naređenju štaba. Oficir za vezu Sedmog korpusa Vojske Republike Srpske Krajine bio je sa nama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, uzgred budi rečeno, kada ste otišli na Cetinu ... sa vama je bio oficir za vezu Vojske Republike Srpske Krajine i on je išao sa vama u Strmicu, kao što ste upravo rekli. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je takođe tačno da je tako bilo i kada ste išli u Cetinu?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja sam govorio o Strmici, o incidentu u Strmici. A u Cetinu smo išli sami, bez bilo kakvih vojnika iz Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo na Strmicu. Vi ste u Strmicu otišli sa oficirom za vezu, jer je tamo postojalo ograničenje kretanja, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Radi se o tome da se komanda Vojske Republike Srpske Krajine obratila štabu sektora i uložila protest zbog vatre koja se otvara na Strmicu, i kako bi nam tačno pokazali gde su se nalazile mete kako ne bismo lutali naokolo - zato su nam odredili tog oficira za vezu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je postojalo ograničenje kretanja za vojne posmatrače Ujedinjenih nacija u području Strmice?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U Strmici nije postojalo ograničenje kretanja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada ću ponovo da vam skrenem pažnju na svedočenje Ermolaeva od 29. aprila 2008. godine, na stranici 2.449, redovi od 3 do 5. Pitanje: "Kada se odlazilo u Strmicu, postojalo je ograničenje kretanja za vojne posmatrače Ujedinjenih nacija?" Odgovor: "Da." Vi se ne slažete s tim, gospodine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne slažem se. Barem kad se radi o našem timu vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija mi nismo nailazili na takva ograničenja u području Strmice. Dakle, da ponovim, Strmica je bila područje gde se nalazio kenijski bataljon. Mi smo patrolirali. I oni su patrolirali i mi smo ih posećivali skoro svakodnevno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali ste pri tom vodili oficira za vezu kada ste tamo odlazili iz Severne kasarne [*Kasarna Slavko Rodić*], zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Mi bismo oficira za vezu pokupili iz štaba korpusa kako bi nam on tačno pokazao mesta gde padaju granate kako ne bismo pretraživali celo to područje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A zar nije tačno kada ste stigli u Strmicu da ste tamo povezili jednog drugog pukovnika Vojske Republike Srpske Krajine koji se tamo nalazio, da bi vam pokazao gde su padale granate? Zar nije to činjenica? Dakle, sa vama su bila dva oficira Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RUSSO: ... Časni Sude. Ja ...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Samo jedan, samo jedan. Jedan koga smo mi pokupili iz štaba korpusa koji nas je pratio u Strmicu i koji je preuzeo na sebe da nam pokaže mesta koja su bila granatirana.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li vi i dalje imate prigovor?

TUŽILAC RUSSO: Povlačim, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, dakle vaše je svedočenje da vi niste pokupili i drugog oficira Vojske Republike Srpske Krajine kada ste došli do područja Strmice da se vozi zajedno sa vama?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Mi smo već imali jednog oficira sa sobom. Nismo uzimali nikog drugog. Oficir za vezu iz štaba korpusa već je bio sa nama.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, vidim da je 10.30 časova. Ne znam da li želite sada da napravimo pauzu?

SUDIJA ORIE: Ako je ovo pogodan trenutak za pauzu, napravićemo je. Mislim da ste juče rekli da vam je potrebno dva časa?

ADVOKAT KEHOE: Zapravo, rekao sam barem dva časa, časni Sude. Imam još malo materijala kroz koji bih želeo da prođem ...

SUDIJA ORIE: Vi ste rekli da ćete da se potrudite da završite svoje unakrsno ispitivanje u roku od dva sata?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja ću dati svoj maksimum da to i uradim. Ali postoji mnogo pitanja koja su bila navedena po Pravilu 92ter, tako da te izjave treba rešiti, pored ove dve veće teme, a ja ću to uradim što je moguće brže.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, shvatam da ima mnogo pitanja. Kao što sam rekao ranije, mi ćemo pogledati ono što je izloženo tokom glavnog, i takođe obratićemo pažnju na to kako je vođeno unakrsno ispitivanje. Ovo se odnosi na moje ranije zapažanje u vezi s tim šta mi pokušavamo da postignemo i šta, dakle, pomaže Pretresnom veću, a šta ne pomaže Pretresnom veću, i da naša glavna briga ne treba da bude da li će svedok napustiti sudnicu s punim znanjem onoga što nije video i da iz toga onda izvlači dobre zaključke. Molim vas, imajte to na umu.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nastavićemo u 11.00 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, što se tiče pitanja o višecevnom raketnom bacaču ili protivavionskom topu, prevodioci su me obavestili da je izraz koji je koristio svedok juče i danas bio isti. Osim toga, jedan od sudija u ovom Pretresnom veću razume ruski, i po sećanju, iako priznaje da nije vojni stručnjak, kaže da je svedok dosledno govorio o protivavionskom topu. Naravno, još uvek je uobičajeno da ako želimo da ispravimo transkript ili prevod, postoji formalni postupak za to. Ja, međutim, sugerišem da, iako vi sada slobodno možete da tražite takvu verifikaciju, barem je to sada ušlo u zapisnik da su dva izvora potvrdila da je svedok govorio o protivavionskom topu.

ADVOKAT KEHOE: Pa, ja prihvatam objašnjenje sutkinje Gwaunze, jer znam da je ona ekspert za ruski jezik.

SUDIJA ORIE: Dobro.

ADVOKAT KEHOE: Samo se šalim, časni Sude. Nisam bio ozbiljan.

SUDIJA ORIE: Osećam se malo povređen činjenicom da smatrate da ne govori tečno ruski. Ali, ako je to vaš stav, gospodine Kehoe, ja ću to prihvatiti.

ADVOKAT KEHOE: Pa, časni Sude, samo znam da...

SUDIJA ORIE: U isto vreme, mislim da je ovo trenutak da izrazimo našu zahvalnost onima koji prevode na ruski. Ja često slušam kanal 7 kako bi sa zadovoljstvom slušao ruski prevod, takođe. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Ja sam samo čitao iz transkripta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu, gospodine Tchernetsky ...

ADVOKAT KEHOE: Molim da nam se predoči dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 2518.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I sada samo da pogledamo gornji deo, to je pismo od 27. jula Mileta Mrkšića, general-potpukovnika Vojske Republike Srpske Krajine. U prvom paragrafu, gospodine Tchernetsky, on kaže: "Nekoliko dana Hrvatska vojska i Hrvatsko vijeće obrane dejstvuju neprekidno artiljerijom i tenkovima po komunikaciji Drvar – Grahovo – Knin. Operacija je najintenzivnija u danima 24., 25., 26. i 27. jula."

ADVOKAT KEHOE: Pre nego što pređem na kartu, ja bih ponudio ovaj predmet u spis a onda ću da postavim nekoliko pitanja o tome.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemam prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D223.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D223 primljen je u spis.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude. Ako možemo sada da predočimo dokazni predmet Odbrane broj D172.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je karta koja je prethodno uvedena u spis, gospodine Tchernetsky. Tu su zaokruženi: Knin, Strmica, Grahovo i Drvar. Ako pogledamo u vrhu gde se nalazi Drvar, u to vreme u julu mesecu tu je bio štab Drugog krajiškog korpusa Vojske Republike Srpske, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne znam za to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ne znate gde je bio štab Vojske bosanskih Srba. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je poznato da je Vojska Republike Srpske Krajine snabdevala Bosansko Grahovo iz Drvara i dalje od Drvara do Grahova u julu mesecu 1995. godine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ovo područje je bilo van naše zone odgovornosti, van zone odgovornosti vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Mi smo trebali da radimo samo na području Srpske Krajine. Mi nismo imali nadležnost nad Bosnom i nismo tamo uopšte išli u patrolu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ja to shvatam, ali da li ste imali obaveštajnih podataka o tome gde se nalazio štab Drugog krajiškog korpusa? Da li ste znali da se nalazi u Drvaru?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Bio sam u timu posmatrača. Dozvolite mi da to kažem na ovaj način: Mi smo prikupljali informacije koje su bile potrebne u skladu sa našim mandatom. Informacije smo dobijali od našeg štaba. Sad, kakve je informacije dobijao štab, ja to ne znam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, nećemo dalje da ulazimo u to, pretpostavljam da je odgovor "ne", gospodine.

ADVOKAT KEHOE: Dajte da sada pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D161. Da li možemo nakratko da pređemo na privatnu sednicu, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Nastavljamo.

(Pretrեսno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, pokazujem vam dokument koji je sastavio pomoćnik komandanta za logistiku Vojske Republike Srpske Krajine, to je gospodin Bjelanović, pokazujem vam ovu stranicu i želim da pogledate četvrtu tačku u ovom dokumentu koja počinje sa rečju "Pomoć". Dakle, rekli ste tokom vašeg glavnog ispitivanja da nije bilo vojnih uređaja u Strmici. U ovom dokumentu se navodi: "Pomoć u pomeranju opreme i materijalnih sredstava MUP-a Republike Srpske Krajine iz objekata u Strmici i svega što je vojska mogla koristiti je premešteno." Da li ste znali da su MUP i Vojska Republike Srpske Krajine imali zajedničke objekte za snabdevanje u Strmici?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Koliko sam ja znao i koliko smo mogli da primetimo, u Strmici nije bilo vojnih položaja ili vatrenih položaja uopšte. Najbliža vojna baza srpske vojske bila je mnogo više na jugu od Strmice. Bilo je to područje Golubići. Područje Golubići je bilo jedno od onih područja koje je bilo zatvoreno za naše patrole. Nismo imali pristup tom području.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, vi niste znali za ovaj zajednički objekat?

ADVOKAT KEHOE: Dajte da pogledamo 3. stranicu ovog dokumenta.

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ništa nije bilo u Strmici.

ADVOKAT KEHOE: Hajde da pređemo na sledeći dokument ... odnosno, na stranicu broj 3 ovog dokumenta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Molim vas pogledajte negde oko sredine stranice koja počinje rečima: "Pošto nisu bili u stanju ..." U redu. Dakle, u drugoj tački, kao što vidite, piše: "Pošto nisu bili u stanju da obavljaju posao pružanja pomoći preduzeću za održavanje u Strmici, vojnici su dobili naređenje da razmeste jedinice za pomoć." Jeste li znali da je u Strmici postojalo preduzeće za održavanje objekata?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: U Strmici nismo videli prisustvo srpskih trupa.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dok smo na ovoj stranici, da pogledamo sledeći unos od 30. jula 1995. godine,. Tu vidimo da gospodin Bjelanović, pukovnik Bjelanović kaže: "Ja sam učestvovao u izradi planova za *Operaciju Dinara* 1995. godine." Jeste li znali gospodine da je Vojska Republike Srpske Krajine planirala napad na Hrvatsku vojsku i da su ti planovi napravljeni krajem jula 1995. godine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, nisam znao za takve planove.

ADVOKAT KEHOE: Da pogledamo onda sledeću stranicu, to je unos za 31. juli 1995. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prema vrhu stranice pre unosa za 8.02 časova u poslednjoj rečenici se kaže: "Na putu Grahovo – Strmica ustaše su postavile mine na tri mosta, kako bi sprečile raspoređivanje naših trupa i snabdevanje materijalom." Da li vam je bilo poznato da je do toga došlo kada je Vojska Republike Srpske Krajine pokušala da obezbedi snabdevanje svojih trupa, da je na tom putu Hrvatska vojska postavila mine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Nismo bili obavешteni o tome.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D62.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dokazni predmet Odbrane broj D62 je još jedna beleška pukovnika Bjelanovića od 30. jula 1995. godine i to je planiranje *Operacije*

Dinara. Da li ste znali da su pomerali trupe, počev od 31. jula, prema Strmici da bi započeli tu operaciju? Da li ste to videli? Da li ste primetili bilo kakvo pomeranje trupa?
SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu sada da se setim toga precizno, da li je to bio 30. ili 31. juli. Prošlo je 13 godina, ali u svakom slučaju, naše patrole su uključivale u dnevne izveštaje sva pomeranja trupa koja su bila primećena, i to je upućivano u štab sektora. Prema tome, to možete da vidite u našim izveštajima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na osnovu vašeg sećanja, bez obzira da li se to nalazi u vašim izveštajima o situaciji ili ne, gospodine, da li je vaše svedočenje da se ne sećate bilo kakvih pokreta trupa u području Strmice krajem jula meseca 1995. godine, a pri tom mislim na pokrete snaga Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nije bilo većih pokreta. Ne sećam se da smo uočili bilo kakve veće pokrete u tom području. Ali, povremeno, mi bismo naišli na neka vojna vozila ili manje kolone koji su se, po pravilu, kretale u pravcu Golubića.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A onda iz Golubića, ako se krećete u pravcu Golubića, sljedeći veći grad je Strmica, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Nekih sedam ili osam kilometara severno od Golubića je područje gde počinje Strmica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, želim samo da pokrijem još jedno pitanje koje se nalazi na ovoj stranici, pominje se "Sedmi korpus". I kaže se da postoji neki *Oganj*. Da li vidite to, gospodine? Dakle, *Oganj* je raketni bacač M-77 [samohodni višecrevni lanser raketa M-77], kalibra 128 milimetra, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Koliko se sećam, naš tim posmatrača nikad nije prijavio bilo koji pokret raketnih bacača. Mi to nismo primetili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu, gospodine. Dozvolite da sada pogledamo tačno onaj datum kada ste vi bili tamo. Jedna od osoba sa kojom ste tamo otišli bio je Peter Marti. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ako govorite o poseti Strmici, onda je odgovor da. Peter Marti, Pavel Komper, Felix Anglada. Oni su bili sa nama. Oni su pripadnici našeg tima.

ADVOKAT KEHOE: Dozvolite mi da predočim deo dnevnika gospodina Martija. To je dokument koji nosi broj 1D23-0021.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu imamo dve beleške: subota, 29. juli, tu su navedeni članovi tima. Vi ste jedan od njih; nedelja, 30. juli, tu se kaže: "Nedelje su uvek problem. Nakon haotičnog početka, dvostruka patrola za Strmicu za analizu kratera nakon lažne uzbune u 00.30 časova, Samuel, Alfons, Felix i ja bili smo tamo u sred noći, uprkos policijskom času da bismo podneli izveštaj o granatiranju, ali samo štabu. U nedelju ujutro odvezli smo se u Strmicu zbog analize kratera. Pokupili smo oficira za vezu iz Severno-dalmatinskog korpusa. Ali onda je došlo do artiljerijskog napada iz Strmice na zapadnoj strani brda, otprilike kilometar od nas." Juče u svom svedočenju ...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to je na stranici transkripta 3.183. Ako želite da ukucate reči "pružiti podršku" možete to da nađete.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ako bih mogao samo da ispravim ovaj deo koji je pročitao. Mislim da se tu kaže: "Bilo je granatiranja na zapadnoj strani brda, oko kilometar dalje." A mislim da je gospodin Kehoe pročitao "na zapadnoj strani od brda". Mislim da su to dve različite stvari.

SUDIJA ORIE: Primetio sam, ali nisam smatrao da treba da intervenišem, ali vi ste nam skrenuli pažnju na to. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u vašem svedočenju juče, to se vidi u 22. redu... zapravo na dva mesta. U redovima 22. i 21 rekli ste: "I nakon granatiranja, nismo vodili istragu u tim područjima koja su bila na zapadu i koja su pružila podršku tokom granatiranja." E sada, gledajući vaš iskaz od juče, a zatim dnevnik gospodina Martija, da li je tamo bilo granatiranja od strane Vojske Republike Srpske Krajine dok ste vi bili tamo 30. jula?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne. Vojska Republike Srpske Krajine nije otvarala vatru. Nije dolazila nikakva vatra sa njihove strane.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste nam juče rekli da je područje na zapadu pružalo podršku za vreme granatiranja, da li je vaš iskaz da nije bilo pucnjave iz tog područja?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Izvinjavam se. Nisam juče rekao ništa slično tome. Možda je to pogrešno interpretirano.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine...

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nisam mogao ništa slično da kažem juče o nekoj uzvratnoj vatri iz Republike Srpske Krajine, jer nije bilo nikakve uzvratne vatre.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vi ste takođe napomenuli da prethodno niste pokupili nekog drugog oficira Vojske Republike Srpske Krajine. Ako pogledamo sada dalje, kaže se: "Nakon što smo čekali pored puta, nastavili smo prema Strmici. Pokupili smo pukovnika Dokovića. Da li možete sada da se setite, gospodine?"

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ovo nije moja izjava. To je izjava Petera Martija. Moja izjava je da smo mi pokupili oficira za vezu u Kninu. Zašto postoje odstupanja? Pa, nakon prve granate ... oficir za vezu je bio s nama u automobilu. Nakon što su prve granate pale, on je iskočio iz automobila i otišao u prvo sklonište koje je bilo odmah pored puta i sakrio se tamo. Mi smo okrenuli naše vozila i odvezli smo se dalje. Nakon što je prošlo neko vreme, jedan od naših automobila je otišao natrag po tog pukovnika, oficira za vezu. Ostatak puta on je bio s nama. To je jednostavno jedna nijansa koju Petar nije dovoljno dobro objasnio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je pukovnik Doković bio sa vama, takođe?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Šta ste mislili...

SVEDOK TCHERNETSKY: Da.

ADVOKAT KEHOE: Isto kao i oficir za vezu koga su oni pokupili iz Severno-dalmatinskog korpusa...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... Da, ali to ...

SVEDOK TCHERNETSKY: Ja govorim o...

SUDIJA ORIE: Da li je oficir za vezu koji je išao sa vama bio pukovnik Doković ili neka druga osoba?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ne sećam se prezimena, ali znam da je imao čin pukovnika.

SUDIJA ORIE: A sa vama je bila jedna osoba, a ne dve? Jedna osoba koju ste pokupili?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ostajemo kod ovoga. Dakle, gospodin Marti onda kaže: "Onda je bilo još artiljerijske vatre i to nas je primoralo da potražimo sklonište u jednoj seoskoj kući pored puta." Da li je ovo bila druga epizoda granatiranja?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Juče sam svedočio o tome. Čim smo stigli na severni poziciju kenjskog bataljona, pala je prva granata, dogodila se prva eksplozija. Upravo je tada pukovnik iskočio iz automobila i sakrio se. Počeli smo da okrećemo naše automobile i da se vozimo natrag, a onda se jedan od naših automobila vratio natrag da pokupi pukovnika. Tada su granate opet počele da padaju i mi smo bili prisiljeni da napustimo naše automobile i da potražimo sklonište u jednoj od susednih kuća. To je bila situacija kada je granatiranje trajao neko vreme.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo u vezi sa tim, i u vezi sa komentarom gospodina Martija, to je...

ADVOKAT KEHOE: Samo da bi bilo sasvim jasno, predočiću izjavu gospodina Martija od 14. decembra 2007. godine, u 28. paragrafu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: On tu kaže: "Imam zabeleženo u svom dnevniku od 30. jula ..." to je u 28. paragrafu "... kada smo otišli da obavimo analizu kratera u Strmici, našli smo se na udaru od pet ili šest granata. Granate su dolazile sa istoka, iz

smera Grahova. Postojao je srpski kontrolni punkt u blizini, ali ne mogu da kažem šta je trebalo da bude meta." Da li je vaše svedočenje da je bilo više od pet ili šest granata kao što je rekao gospodin Marti kancelariji Tužilaštva?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, vi očigledno citirate deo koji nije dostupan nama u ovom trenutku.

ADVOKAT KEHOE: Ukoliko budem mogao, ja ću to pitanje pokrenuti čisto za potrebe demonstracije, časni Sude. To je dokument koji nosi broj 1D23-0002, i to je 28. paragraf tog dokumenta. To je prvi, drugi, treći, četvrti ...

SUDIJA ORIE: To očigledno nije dnevnik ...

ADVOKAT KEHOE: To je izjava data Tužilaštvu.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: Paragraf broj 28. Ako možemo da obeležimo 28. paragraf? To je to što sam pročitao, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala vam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vi kažete, gospodine Tchernetsky, da je bilo više od pet ili šest granata?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da. Prvi slučaj granatiranja bio je upravo onakav kao što ste opisali. Koliko sam ja shvatio, Peter Marti je opisao taj slučaj, taj prvi plotun, a onda se granatiranje nastavilo neko vreme.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da na brzinu pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D63. Časni Sude, pre toga, ja bih ponudio u spis ovaj deo iz dnevnika koji nosi broj 1D23-0021.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora. Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D224.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D224 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Sada bih želeo da se pokaže dokazni predmet Odbrane broj D163, stranica 2, na dnu paragrafa piše: "D, Sektor jug."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Tu se kaže: "Situacija u sektoru ostaje napeta, pogotovo u *Sektoru Istok*, u uglu sektora, gde je ispaljeno 115 artiljerijskih granata: 30 od strane Hrvatske vojske i 88 od Vojske Republike Srpske Krajine." Druga rečenica dole: "Vojska Republike Srpske Krajine reaguje na događaje u Bosanskom Grahovu razmeštanjem snaga. Međutim, čini se da Hrvatska vojska do sada ne zatvara granicu ili je ne prelazi. Sektor je procenio da nisu verovatna hrvatska nastojanja. U sukobu sa Vojskom Republike Srpske Krajine otpor na Dinari nije bio verovatan. Situacija u Strmici se pažljivo prati kako bi se predvidela situacija u Bosni i Hercegovini, koja bi se mogla proširiti na sektor i kako bi se garantovala bezbednost vojnika Ujedinjenih nacija." Kao vojni posmatrač Ujedinjenih nacija...

ADVOKAT KEHOE: Sačekaću da se završi prevod ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kao vojni posmatrač Ujedinjenih nacija, gospodine Tchernetsky, jeste li saznali koje su bile tačke sa kojih je Vojska Republike Srpske Krajine ispalila 88 granata?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nisam saznao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Na sledećoj... narednih nekoliko redova naniže. Jeste li znali tokom svog boravka tamo, da je krajem jula meseca Republika Srpska Krajina reagujući na situaciju u Bosanskom Grahovu izvršila pregrupisanje svojih snaga. Jeste li to saznali?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT KEHOE: Molim vas samo jedan trenutak, časni Sude. Izvinjavam se prevodiocima.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U ovom trenutku želeo bih da promenim temu, s obzirom da nemam puno vremena, gospodine. Kako primećujete, tokom svog svedočenja...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, samo za vašu informaciju, imate vremena do 12.55 časova.

ADVOKAT KEHOE: Do 12.55 časova?

SUDIJA ORIE: Do 11.55 časova.

ADVOKAT KEHOE: Mislio sam da je Božić, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ostavićemo ovu konkretnu temu, i prelazimo na temu o informisanju. Rekli ste da ste bili u području Bosanskog Grahova, gde se tvrdi da ste pronašli neku dokumentaciju o granatiranju od strane Hrvatske vojske. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: To je bilo mnogo kasnije, nakon *Operacije Oluja*. U zajedničkoj patroli, zajedno sa predstavnikom štaba sektora, koliko se sećam, to je bio danski kapetan Thomas, dobili smo zadatak od višeg vojnog posmatrača Ujedinjenih nacija da pokušamo da dopremo u Grahovo iz pravca Strmice. Međutim, na ulazu u Grahovo smo zaustavljeni a onda smo pokušali da se provezemo kroz planinske staze, planinske puteljke. I nedaleko od jednog od puteva u šumi, pronašli smo napuštenu komandu onoga što smo pretpostavljali da je artiljerijska jedinica, gde smo pronašli dokumente i niz drugih predmeta, uključujući: zalihe, zaboravljene nišane, uređaje za gađanje i tako dalje. Ali to je bilo pre granice. Mi nismo prelazili granicu sa Bosnom, a nismo ni mogli.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, kada je to bilo?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne mogu da navedem tačan datum.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koji je bio vaš posao tamo, gospodine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Zadatak koji smo dobili je bio da procenimo posledice operacije i nivo oštećenja nanesenih gradu Bosansko Grahovo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, gospodine, ako niste bili u Bosni i Hercegovini ... odnosno, dozvolite mi da se malo vratim. Rekli ste kancelariji Tužilaštva da vaš viši vojni posmatrač nije želeo da uključi informacije koje ste imali u izveštaju o situaciji, jer je mislio da će biti optužen za špijuniranje, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, tako je. Jer to su bili hrvatski dokumenti, imali su oznaku tajnosti i zato je on odbio da ih uključi u dnevni izveštaj. Umesto toga, on mi je predložio da ih sam odvezem u sedište naše misije u Zagrebu, što sam i uradio sledećeg dana.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi tvrdite da niste bili u Bosni kada ste to uradili. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Po mom najboljem sećanju, ne. To je bilo pre granice sa Bosnom. Mi nismo prelazili granicu. Granica ide uz planinski lanac, a mi smo bili sa ove strane planine.

ADVOKAT KEHOE: Samo jedan trenutak molim, časni Sude.

(Obrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je vaše svedočenje sada, gospodine, da niste bili u Bosni u to vreme, a da Steinar Hjertnes nije želeo da se te stvari objave? Je li to vaš iskaz?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ja sada ne mogu precizno da kažem gde je bila lokacija na kojoj smo danski kapetan i ja otkrili ovo napušteno sedište, ali što se tiče Steinara, da, dokumenti su bili hrvatski, oni su imali oznaku "vojna tajna", i to je razlog zašto Steinar nije želeo da preuzme odgovornost da ih uključi u svoj izveštaj. Umesto toga, on mi je dao uputstva da ih predam lično, što sam i uradio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ih sada nemate, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Pa, predao sam ih štabu naše misije i javio sam se zameniku načelnika vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija, jednom engleskom pukovniku. Ne mogu da mu se setim imena. A on je to predao odeljenju za informisanje.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, zamolio bih da dobijem kartu koju je gospodin Russo predao vezano za područje gde je gospodin Tchernetsky našao te predmete.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mislim da mogu da pomognem. Imam jedan deo toga. Nameravao sam da to razradim, pa sam napravio još jedan uvećan prikaz toga i to dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 4940.

SUDIJA ORIE: Pogledajmo to, a onda nam gospodine Kehoe recite da li će vam biti koristan odlomak iz karte.

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu, časni Sude, predočiću Sudu, da smo tokom pripremnog sastanka za svedočenje primili dokument koji je obeležio ovaj svedok gde se jasno pokazuje da je to bilo u Bosni, a ja ću to ponovo predati Pretresnom veću. Ali to nije dokument koji nam je ponudila kancelarija Tužilaštva sa pripremnog sastanka. Ali mi ćemo to da ponudimo preko Odbrane.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: To je u redu, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ali...

TUŽILAC RUSSO: Nisam učitao ovu kartu u elektronsku sudnicu, pa sam mislio da on to označi u samoj sudnici.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, bilo je dosta rasprave o tome da li ste našli ove predmete u Bosni i Hercegovini ili ne. Da li sam dobro razumeo vaše svedočenje i kad ste rekli ... kada sam čuo da ste rekli da ste mislili da ste još uvek u Hrvatskoj ili barem da niste sigurni u to. Da li sam dobro razumeo?

SVEDOK TCHERNETSKY: Apsolutno tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Molim samo jedan trenutak, časni Sude.

(Odbrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja zaista imam primerak onog što nam je predato u dodatnim informacijama od 18. maja 2008. godine.

SUDIJA ORIE: Da li postoji ikakav spor u pogledu toga da li je to bilo na hrvatskoj ili bosanskoj strani granice i koliko je to značajno?

TUŽILAC RUSSO: Ja zaista ne znam gde se tog dana nalazila linija sukoba, ali ja se naravno ne slažem ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... govorimo o državnoj granici, a ne o liniji sukoba, zar ne?

ADVOKAT KEHOE: To je tačno, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Ja nemam pojma. Nema spora o tome da li je ili nije to je bilo u Bosni.

SUDIJA ORIE: Dakle, ako Odbrana smatra da je to bilo u Bosni, onda vi to ne biste osporavali?

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Krenućemo dalje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Uradite tako, molim vas.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, kad je reč o ovom dokumentu, vi niste zadržali kopiju, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, nisam napravio kopije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I nisu vam bili pokazani nikakvi primerci ili kopije toga tokom sastanka koji ste imali u kancelariji Tužilaštva, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Kopije ovih dokumenata koje sam našao, odnosno koje smo mi našli, predali smo ih u štab i ja ih nikad više ponovo nisam video. Tokom pripremnog sastanka nisu mi pokazane kopije tih dokumenata.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste rekli "mi smo ih predali u štab", ko su to "mi" ... izvinjavam se. Kada ste rekli "mi smo ih pronašli i predali štabu", ko su to "mi"?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ponovo vam kažem da sam bio sa predstavnikom štaba Sektora Jug, kapetanom Thomasom iz Danske, po mom najboljem sećanju. Ne mogu da se setim njegovog prezimena.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P205, što je vaša dodatna izjava od 6. decembra 2007. godine, vi u 8. paragrafu kažete:

"Hrvatske karte i artiljerijski planovi pokazuju neprijateljske položaje koji, u stvari, nisu

postojali. Naime, oni pokazuju neprijateljske položaje u područjima za koje sam lično znao ... oprostite, lično sam znao da su u potpunosti civilni bez ikakvih vojnih ciljeva. Iako ne mogu tačno da se setim konkretnih sela ili područja koja su navedena, ja se sećam da su ti dokumenti pokazivali prisustvo tenkova a znao sam da tamo nije bilo nikakvih tenkova ili druge vojno - tehničke opreme." Da li vidite to u svojoj izjavi, gospodine?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, vidim. I ne samo to, već sam to istakao višem vojnom posmatraču Ujedinjenih nacija kada sam mu pokazao plan, znači, Steinaru.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ostavimo po strani činjenicu da niste mogli da identifikujete sela ili područja, da li ste vi bili u tim selima ili područjima ili 4. ili 5. avgusta 1995. godine, tokom *Operacije Oluja*?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako niste bili u tim selima i područjima, onda ne znate da li je neko pokretno vozilo, kao na primer tenk, bio u tom selu 4. ili 5. avgusta, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Pored tenkova, postojali su i drugi položaji koji su navedeni na karti a koji u stvarnosti nisu postojali, barem ne do kraja avgusta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tchernetsky, pitanje je bilo, pošto niste bili prisutni u tim selima, da li ste ili niste znali da li su u tom selu ili tim selima postojala pokretna vozila, kao što je, na primer, tenk, 4. ili 5. avgusta. Da li ste znali? Ili niste znali?

SVEDOK TCHERNETSKY: O prisustvu ili odsustvu pokretne vojne opreme u tim naseljenim centrima, sigurno nisam mogao ništa da znam.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste se vratili u ta sela i područje nakon što ste dobili taj izveštaj, kako biste uradili analizu granatiranja i ako jeste, da li imate to?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne, nisam se tamo vraćao sa tim konkretnim ciljem i nisam ni dobio takav zadatak.

SUDIJA ORIE: Mogu li ja da postavim jedno dodatno pitanje. Da li ste se uopšte vraćali u ta sela?

SVEDOK TCHERNETSKY: Mislim, ta sela su ostala u zoni naše odgovornosti i mi smo nastavili kontrolu posle *Operacije Oluja* i da ih pregledamo.

SUDIJA ORIE: Da li ste ikada pronašli pokretno vozilo kao što je, na primer, tenk, koji očigledno, više nije bilo u funkciji?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ni pre ni posle *Operacije Oluja* nije bilo vojne opreme u tim naseljenim mestima koje smo spomenuli. Nismo našli nijedno takvo sredstvo, nismo našli nikakvu oštećenu opremu.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Tchernetsky, područja o kojim ste govorili, posle *Operacije Oluja* potpala su pod kontrolu Republike Hrvatske, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A dokumenta koja ste navodno pronašli, pronašli ste krajem septembra 1995. godine, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Ne sećam se datuma. To sam već ranije rekao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, to je bilo poprilično posle *Operacije Oluja*, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Da, to je bilo dosta kasnije.

ADVOKAT KEHOE: Samo zbog pojašnjenja, časni Sude, da je to ono što je govorio o ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U ovim navodnim dokumentima bili su ciljevi koje ste vi navodno videli na komadu papira koji je poticao iz vremena pre *Operacije Oluja*. Da li je to tačno?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Dokument je imao naziv "Plan artiljerijske pripreme za područje", tako da se dokument odnosio na pripremnu fazu operacije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Prelazim na drugu temu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, znam da imam ograničeno vreme. I možda bih time mogao da se pozabavim preko Odbrane, jer to je pitanje koji se pojavilo tokom svedočenja svedoka. Dokument je primljen u spis koji je ... zapravo, to je primljeno od strane Odbrane, dokazni predmet Odbrane broj D65, a gospodin Russo se osvrnuo na to ... to je izveštaj CIVPOL-a od 12. avgusta 1995. godine u vezi ubistva Mileta Milivojevića i Ilije Milivojevića. Razgovarali smo o tome ranije. Ja sam malo tražio smernice časnog Suda u tom smislu po ovim pitanjima posebno s obzirom na činjenicu da se u obdukcijском izveštaju za Iliju Milivojevića, to je dokazni predmet Odbrane broj D7, navodi da je uzrok smrti prilikom obdukcije neutvrđen. I što se tiče Mileta Milivojevića, to je dokazni predmet Odbrane broj D8, takođe je neutvrđen uzrok smrti. U izveštaju UN CIVPOL-a, u dokaznom predmetu Odbrane broj D65, kaže se da je nemoguće da se vidi kako su ta dvojica ljudi umrla. To je u sredini predmeta. Tada se u razjašnjenju, koju je podnelo Tužilaštvo na osnovu, časni Sude, vaših instrukcija, navodi da je uzrok smrti neutvrđen. To je dokument koji je podnesen od strane kancelarije Tužilaštva od 29. marta 2007. godine. Pokrećem ovo pitanje sa stanovišta Odbrane koja ga je pripremila da

odgovori zahtevima dokaza, ali nije jasno šta, u stvari, treba da odgovara. Tužilaštvo nije sigurno kad je u pitanju uzrok smrti; izveštaj sa autopsije ne sadrži nikakav uzrok smrti i...

SUDIJA ORIE: Ali to je nastalo šest godina nakon događaja, zar ne?

ADVOKAT KEHOE: Pa, da. To je obdukcijski izveštaj ... pa, ja ću podneti časnom Sudu da bi pucanj u lobanju bio očigledan ...

SUDIJA ORIE: To bi ostavilo tragove.

ADVOKAT KEHOE: To je u vezi ... časni Sude.

SUDIJA ORIE: Vi tražite da obratimo posebnu pažnju na nekoliko izvora informacija koje imamo o potencijalnim uzrocima smrti ili smrti nepoznatog uzroka u odnosu na te osobe?

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da budem malo precizniji u odgovoru na vaše prvo pitanje, časni Sude: to ide čak do izveštaja CIVPOL-a koji je primljen u spis, to je dokazni predmet Odbrane broj D65, od 12. decembra, što navodi da policajci u to vrijeme nisu bili u mogućnosti da vide kako su ta dvojica ljudi umrla. Samo se... oprostite. I izvinjavam se, to je 12. avgust 2005. godine. U nastojanju da se obradi dokaz koji je prezentiran od strane kancelarije Tužilaštva, ja sam prošao kroz izjave tog svjedoka po Pravilu 65ter odnosno dokazne predmete, i čini se da je gotovo nemoguće da se odgovori, kada nema uzroka smrti, ne samo na osnovu obdukcije, već isto tako iz konkretnog izveštaja CIVPOL-a ...

SUDIJA ORIE: To je prilično argumentovano, ono što smo mogli da zaključimo iz onoga dela dokaza. Naravno, mi smo čuli samo deo ovog slučaja, ali se čini važnim izvorima informacija. Dakle, šta biste pitali svedoka?

ADVOKAT KEHOE: Svakako, svakako, vezano za ...

SUDIJA ORIE: Mi nećemo da pokažemo sve izveštaje. To je ...

ADVOKAT KEHOE: (preklapanje govornika) ... Časni Sude ...

SUDIJA ORIE: To je upravo vrsta izvođenja koje činite, a koje obeshrabrujem, da pružite punu informaciju, a onda tražite od svedoka da izvede zaključke koje će, konačno, Pretresno veće morati da izvede na osnovu kompletnog svedočenja.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja sam postavio pitanje jer prihvatam vaše obeshrabrivanje, ali sam jednostavno pokrenuo ovo pitanje, jer u ovom trenutku, kod ovog ubistva nemoguće je znati šta se od Odbrane traži, jer je nemoguće znati šta je stav Tužilaštva kad nema uzroka smrti i kada postoje ovako konfliktne informacije. U

normalnom toku događaja, sigurno mi ne bismo to radili, mi bismo prošli kroz niz pitanja. Ali, ja razumem časni Sud ...

SUDIJA ORIE: Ne znam šta bi ovaj svedok mogao da doda.

ADVOKAT KEHOE: Pa, ja ...

SUDIJA ORIE: Možete da ga pitate da li je siguran u ono što je video ili nije i reći da postoje drugi izveštaji gde se kaže da uzrok smrti nije poznat, i da pitate da li se on drži onoga što o tome zna. Onda se tu otprilike to završava, osim ako imate određenih razloga da verujete da postoje određeni aspekti u iskazu ovog svedoka koji bi mogli biti napadnuti potpuno na temelju tih dokumenata. Na primer, ako se u dokumentu kaže kako je pucano u levu stranu glave, a ako je svedok rekao da je pucano na desnu stranu, to su vrlo specifične stvari, ali ja to, na kraju, ostavljam vama. Međutim, ono što želim da izbegnem jeste da ako je svedok jasan u onome što on kaže da je video, onda moramo da sastavimo sve delove informacija i onda kažemo: Mora da ste u pravu, zar ne? To, naravno, na kraju nije način ...

ADVOKAT KEHOE: Ja sam pokrenuo ovo pitanje, časni Sude, jednostavno, jer sam siguran da vi vidite poteškoće koje ima Odbrana da se odgovori o pitanju ubistva kada je uzrok smrti nepoznat. To je teškoća. Do te mere da ako mi to eliminišemo ...

SUDIJA ORIE: Da. Mogu li da vas ispravim? To je teško. Uzrok smrti može se utvrditi raznim dokazima, a vi ste usredsredili svoju pažnju konkretno na činjenicu da stručnjaci tokom obdukcije, kao što se i u drugim dokumentima kaže da autori tih dokumenata nisu mogli da utvrde uzrok smrti. To nije isto kao da nema uzroka smrti. I Pretresno veće će konačno da odluči na osnovu kojih dokaza ćemo da prihvatimo ili ne prihvatimo da je neka osoba umrla zbog nekog specifičnog uzroka ili događaja.

ADVOKAT KEHOE: Razumeo sam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT KEHOE: S obzirom na ovo, ovo je moje poslednje pitanje, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: S obzirom na konkretni incident koji se dogodio 12. avgusta, gde ste vi navodno videli ta dva tela, to je navedeno u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P204, na 4. stranici, prvi puni paragraf, kaže se: "Zbog činjenice da je naša kancelarija bila blizu te kuće, otišao sam na mesto i bio sam prisutan kada su uklonjene tela." Dakle, u stvari, gospodine, vi niste bili prisutni kada su ta tela uklonjena, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY – ODGOVOR: Kada su tela uklonjena, bio sam u kancelariji, a budući da je kancelarija odmah pored te kuće, gledao sam stvar, ceo proces. Ja sam se bio upravo vratio iz patrole. Na početku na zahtev naše gazdarice, ja i moj poljski kolega ušli smo u kuću. Videli smo mrtva tela. Nakon toga obavestili smo osoblje

sektora o tome, u Sektoru Jug mi je rečeno da slučaj predamo CIVPOL Ujedinjenih nacija, i dalja istraga je sprovedena od strane CIVPOL-a Ujedinjenih nacija. Ali, tela su konačno uklonjena od strane hrvatske policije i Hitne pomoći.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hvala vam, gospodine Tchernetsky.

ADVOKAT KEHOE: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, da li ima potrebe za dodatnim ispitivanjem svedoka?

TUŽILAC RUSSO: Nema, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema.

(Pretnesno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Ja imam jedno pitanje. Molim da se dokazni predmet Odbrane broj D152 stavi na ekran.

ISPITIVANJE: PRETRESNO VEĆE

SUDIJA ORIE: U redu. Da li možemo da vidimo pet poslednjih stranica ovog dokumenta. Gospodine Tchernetsky, da li prepoznajete šta je ovo?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da. Ovo je spisak vojnika Republike Srpske Krajine koji sam pronašao u Podinarju i nakon toga ih predao hrvatskim vlastima uz učešće drugih međunarodnih organizacija.

SUDIJA ORIE: Da li vi ... da li prepoznajete potpis?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da, ovo je moj potpis.

SUDIJA ORIE: Možemo li da predemo na sledeću stranicu, molim vas. Možete li nam reći šta je to i da li je to isto vaš potpis?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da. Ovu stranicu sam takođe ja potpisao. Ovo je spisak civilnih osoba koje smo pronašli u Podinarju, zapisali ih i registrovali. Kasnije, većina tih ljudi poslata je u Srbiju.

SUDIJA ORIE: U redu. Možemo da predemo na sledeću stranicu. Možete li da potvrdite da je ovo ... možete li da nam kažete šta je ovo?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ovo je ponovo jedan od spiskova. Ne bih mogao tačno da kažem iz kog je to područja, možda je opet u pitanju Podinarje. To bi mogao da bude samo drugi primerak, samo u rukopisu ... pisan rukom.

SUDIJA ORIE: Je li sličan spisak? To očigledno nije isti spisak, zar ne?

SVEDOK TCHERNETSKY: Ovo je spisak iz drugog područja, časni Sude. Kao što sam vam rekao, i mi smo tražili ljude i u tom području, registrovali ih, a zatim smo im pružali humanitarnu i medicinsku pomoć.

SUDIJA ORIE: Da pređemo na poslednju stranicu ovog dokumenta. Potpis na ovoj stranici, koja je još uvek ispred vas, da li je takođe vaš?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da. I na ovom spisku je moj potpis a datum je 18. maj 2002. godine.

SUDIJA ORIE: Hvala. I sada da vidimo poslednju stranicu. To je opet vaš potpis?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da, ponovo je moj potpis.

SUDIJA ORIE: ... ovo je sličan spisak?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala. Rekao sam da je ono bila poslednja stranica, ali bojim se da sam jednu propustio, propustio sam prethodnu stranicu, dakle ista pitanja u odnosu i na ovaj spisak?

SVEDOK TCHERNETSKY: Da, časni Sude. Moj potpis. Ovo je spisak koji sam dao istražiocima kao primer, uzorak posla koje smo mi tamo radili.

SUDIJA ORIE: Hvala vam na odgovorima. Postavio sam svedoku ova pitanja, jer je dokazni predmet Odbrane broj D152 primljen u spis, i to kroz izjavu, što je ista izjava kao i u dokaznom predmetu Tužilaštva broj P204. Uz tu izjavu su bili pripojeni T1 do T5, a nisu bili pripojeni uz dokazni predmet Tužilaštva broj P204, koji je, osim tih priloga, potpuno ista izjava. U izjavama, T1 do T5, gde smo pronašli one oznake na tim dokumentima i one se spominju. Dakle, u ovom trenutku imamo D152 a to je izjava gospodina Tchernetskyog. Datum intervjua je 18 maj 2002. godine sa pet stranica u prilogu, i to je usvojeno u spis. Mi smo tada rekli da ćemo ispitati da li je prihvatanje bilo adekvatno na osnovu izjave svedoka, ako se pojavi. Svedok ne samo da je potvrdio samu izjavu kao takvu, već je potvrdio sada i svih pet stranica pripojenih izjava. Naravno, sad bismo mogli da napravimo dosta složen zadatak da bismo eliminisali dokazni predmet Tužilaštva broj P204, ali neka za sada ostane tako kako je. Prema tome, usvaja se u spis izjava sa dodacima, kao dokazni predmet Odbrane broj D152. To je izjava gospodina

Tchernetskyog od 18. maja 2002. godine, a dokazni predmet Tužilaštva broj P204 je ista izjava, ali bez priloga. To je svrha ovog kratkog ispitivanja.

(Pretrerno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Da li mogu da pretpostavim da se strane slažu na osnovu dokaza koje je dao svedok, da nema razloga da se preispituje odluka o usvajanju dokaznog predmeta Odbrane broj D152? Da. Vidim da se sve strane slažu s tim. Gospodine Tchernetsky, ovim se zaključuje vaše svedočenje pred ovim Sudom. Želim da vam se zahvalim što ste došli ovde i odgovarali na pitanja koja su vam postavljale strane i Pretrerno veće, i želim vam srećno putovanje kući. Gospodine poslužitelju, molim vas da ispratite gospodina Tchernetskog iz sudnice.

SVEDOK TCHERNETSKY: Hvala, časni Sude.

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA ORIE: Shvatio sam da ... izvolite gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, samo sam želeo da obavestim Sud da je ... da li postoji formalni postupak za reviziju transkripta, kada je reč o prevodu? Ja sam obavešten od jednog ruskog kolege iz našeg tima da kad je svedok koristio reč "kontrola" kada su pratili kretanja vojni posmatrači Ujedinjenih nacija, da je on zapravo koristio reč "posmatranje". U svakom slučaju, ja bih molio da mi Pretrerno veće u tom smislu da smernice o tome kako tačno da se postupi?

SUDIJA ORIE: Zavisi. Ako imate razloga da verujete da ono što vidimo na našem engleskom transkriptu ne odražava tačno ono što je svedok rekao, i ako je to pitanje dovoljno važno da bi bilo korigovano, onda vas molim da nam kažete tačno stranicu, red i tako dalje, a onda bismo mogli da primenimo reviziju, pre svega, šta je rekao i tek onda kako je bilo prevedeno.

TUŽILAC RUSSO: Mi ćemo to da uradimo u pisanom podnesku, časni Sude, ako je to ...

SUDIJA ORIE: Ako napravite kratak pisani podnesak, onda to možemo da prosledimo službi za prevođenje i ako treba i audio-vizuelnoj jedinici, pa ćete saznati o čemu se tačno radi.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Uzgred budi rečeno, gospodine Russo, obično je bolje ove vrste stvari raščićavati dok je svedok još uvek tu, jer ako se strane ne slože da postoji neki problem ili nedostatak – i moram da naglasim da sam uvek jako iznenađen koliko malo, kako je mali broj zahteva ove vrste, što pokazuje kako je odličan kvalitet rada naših prevodilaca –

ali ako ima bilo kakvog razloga za pokretanje takvog pitanja, po mogućnosti to treba učiniti kada je svjedok još uvek ovde ili zatražiti pojašnjenja u toku dodatnog ispitivanja, kada možete da postavite svjedoku pitanje: Kada koristite tu reč, šta ste tačno mislili da kažete, i tako dalje. Na taj način nam se smanjuje rizik od ponovnog pozivanja svjedoka.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja ću prvo to da pregledam da se, pre svega, utvrdi da li je to stvar dovoljne težine, a sigurno ću prvo da se obratim Odbrani pre nego što se obratim Sudu pisanim podneskom, ukoliko bude potrebno.

SUDIJA ORIE: Da, to je jasno. Dakle, pre nego što počnemo sa sledećim svjedokom, bio sam obavešten da imamo jedno proceduralno pitanje koje treba da se pokrene pre nego što svjedok uđe u sudnicu. Moram da priznam da još nisam dobio materijal za sledećeg svjedoka, tako da možda nisam u stanju da u potpunosti shvatim šta je problem. Ali hajde da čujemo od vas, gospodin Kehoe. Da li možemo da se bavimo pitanjem ... gospodine tužioče, da li će sledeći svjedok dati svoj iskaz na otvorenoj sednici bez zaštitnih mera, ako sam dobro shvatio. To će biti svjedok broj 110. Gospodine Kehoe, koje je to pitanje koje ste želeli da pokrenete?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Radi se o nizu UN CIVPOL-ovih izveštaja koji su ... koje je Tužilaštvo pokušalo da ponudi u spis. Uzeo sam... u stvari, pregledao sam izveštaje zajedno sa izjavama gospodina Ellebyja po Pravilu 92ter. Bilo koji broj od tih dokumenata, a ima ih preko 60, i kako sam ih pregledao, postoje brojni dokumenti među njima gde gospodin Elleby kaže: "Ja ne znam ništa o tome, jer nisam bio tamo." Jer je otišao 1. oktobra 1995. godine. Ili, na primer, kaže: "Kako god da izgleda, ja nisam bio tamo." To obuhvata ...

SUDIJA ORIE: Radi se o većem broju takvih dokumenata...

ADVOKAT KEHOE: Dosta velikom broju.

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... već smo dobili obaveštenje o dve serije takvih dokumenata, jedna je serija kad on nije bio tamo, i druga kad on nije lično posmatrao.

ADVOKAT KEHOE: Ili, još verovatnije, da on ne zna ništa o tome?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: To bi bilo drugačije, u stvari, da su se vratili i seli, i da je bilo nekih konsultacija, ali iz njegove izjave po Pravilu 92ter vidi se da on kaže da on ne zna ništa o njima. Očigledno je, naročito na one dokumente, posebno one izveštaja CIVPOL-a, mi smo stavili prigovor na njihovo usvajanje u spis preko ovog svjedok iz tih razloga. Postoje dokumenti koji ... mislim, onda postoji niz dokumenata koje oni nameravaju da predlože, koja su, da budem iskren, u skladu s onim što je jedan od zaštićenih svjedoka svedočio ovde pa povukao to što je rekao za vreme ili pre, i kada je predstavnik

kancelarije Tužilaštva došao i rekao da je ovaj svedok rekao kako je video sva ta tela, on ih zapravo nije video. To su neki od dokumenata koje Tužilaštvo pokušava da uvede u dokaze. Dovoljno je reći, časni Sude, mislim u vezi sa unakrsnim ispitivanjem, teško je, naravno, unakrsno ispitivanje svedoka kada u tim dokumentima ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... nije sasvim lako, zar ne? On ne može ništa da nam kaže o tome.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da teškoće dolaze od onoga i mislim da je ono što se dogodilo prošle nedelje dobar primer kada smo se bavili pojedinačnim planiranim ubijanjem, gde je ta osoba ispričala priču kako je videla sva ta tela, a zatim kada razgovarate sa tom osobom ili Tužilaštvo razgovora – Pretresno veće uoči dolaska ovde - ona kaže: "Pa, ja nisam videla ta tela uopšte", a u stvari, je to korišćeno kao tačka u optužnici, kao i deo razjašnjenja. To čini vrlo teško, gotovo nemoguće unakrsno ispitivanje.

SUDIJA ORIE: Kao što sam rekao ranije, ako svedok ne zna ništa o nečemu, to je prilično jednostavno; iako Pretresno veće onda ima poteškoća, zar ne?

ADVOKAT KEHOE: To je tačno.

SUDIJA ORIE: U potpunosti se slažem sa vama da ukoliko su oni usvojeni u spis da onda težina koja će biti data tom materijalu nije laka stvar. Mislim da je čak i teže nego kada se suočavate sa poteškoćama tokom unakrsnog ispitivanja.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nisam hteo da budem sebičan i da govorim samo o svom stavu. Razumem stav Pretresnog veća. Ali iz perspektive Odbrane samo sam želeo da Sud razume moju zabrinutost.

SUDIJA ORIE: Da budem iskren, naravno, mi ćemo razmotriti to pitanje tokom pauze, a ja ne mogu da kažem da nismo bili upoznati sa ovakvom vrstom prigovora i da je to moglo da se očekuje. Ali mi ćemo da iskoristimo pauze da bismo videli da li vaši prigovori treba da rezultiraju neusvajanjem tih dokumenata. Imamo popis konkretnih dokumenata kojima se vi protivite, dve kategorije, jedna gde je on rekao da više nije bio tamo, a druga da on nije lično video ono što se izveštavalo. Mogu li da pitam: što se tiče podnesaka drugih strana, nemam informacije da se još bilo ko iz drugih timova Odbrane priključio ovom prigovoru. Gospodine Kay?

ADVOKAT KAY: Mi se pridružujemo, časni Sude. Mi nemamo poseban interes za informacije koje se nalaze u tim dokumentima, tako da to nije materijal koji se tiče nas, ali podnesak gospodina Kehoea podržavamo u celini.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Mi takođe.

SUDIJA ORIE: Hvala.

ADVOKAT KEHOE: Imam još jedan drugi aspekt. To nije poseban problem, već samo dogovor sa tužiocem.

SUDIJA ORIE: U redu. Ali, prvo, da zaključimo ovo pitanje. Da li smatrate da ste dovoljno pojasnili svoj stav? To pitam samo zbog toga, jer mi ćemo razmotriti to pitanje i mi ćemo odlučiti po toj stvari. Dakle, stoga, samo želim da budem siguran da je vaš stav onaj koji smo čuli pre nekoliko minuta ...

ADVOKAT KEHOE: (*preklapanje govornika*) ...Časni Sude, ja samo ...

SUDIJA ORIE: Ne pozivam vas da dalje o tome govorite, ali želim da budemo sigurni. Mislim, ovo je važno pitanje. Jer vi tražite da ne usvojimo dosta veliki broj dokumenata, stoga, želim da potvrdite da li mislite da ste dovoljno objasnili svoj stav kao i da li ste stekli utisak da je Pretresno veće razumelo u dovoljnoj meri vaše podneske?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, to je ... časni Sude, ima teškoća ... Pretresno veće je upravo iznelo suštinu našeg stava o tim dokumentima. Ne želim u ovom trenutku naširoko o tome da govorim. Mislim, ovi dokumenti su dokumenti koji bi mogli da dođu putem drugih svedoka, kada bismo bili u mogućnosti da govorimo o nekim drugim stvarima koje se nalaze u njima, za razliku od nekih svedoka koji ne znaju ništa o njima. Ali, časni Sude, to je srž argumenta koje je predstavila Odbrana. Imam jedan drugi predmet ...

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: ...s obzirom na rezimee dosijea ...

SUDIJA ORIE: To su oni rezimei u programu *Excel*.

ADVOKAT KEHOE: Da, to izgleda kao jedan od njih.

SUDIJA ORIE: Da. Koja je svrha da se to podnosi u spis ukoliko postoji spor da li je taj rezime tačan ili nije?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, nisam imao nameru da to predložim u spis kao predmet materijalnog dokaza. Ja sam jednostavno reagovao na ranije izraženu zabrinutost Suda oko obilne dokumentacije, te sam ukazao Pretresnom veću na delove dokumenata za koje smo mislili da su bili u pitanju.

SUDIJA ORIE: Da li postoji sporazum između strana, a da mi ne bismo gledali vaš rezime ... da li postoji sporazum između strana da mi ne bismo trebali da gledamo vaš

sažetak? Ali ako ova dokumenta prihvatimo kao dokaz, da moramo da pogledamo dokumente i da je sažetak samo pokušaj da nam se pomogne, da ne dođe do zabune?

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu nešto da kažem, časni Sude. Razgovarao sam sa gospodinom Tiegerom o ovom sinoć, a mi smo se složili da će u ovom trenutku taj rezime ovog dokumenta biti uklonjen, i da ćemo sarađivati sa Tužilaštvom da bismo napravili rezime koji je tamo sadržan. Tako smo činili i sa ostalim dokumentima i samo ćemo to kopirati. Tako da ćemo uskoro to imati.

SUDIJA ORIE: Naveo sam ono što program *Excel* može učiniti za vas, to jest, sortiranje, iznošenje delova, dodavanje delova, moguće je potpuno istraživanje. Mi ćemo razmotriti prigovore. Mi ćemo sačekati dok ne vidimo novi pregled u programu *Excel* sa ostalim informacijama i videti kako je to dogovoreno između strana. Da li ima još nešto pre pauze?

ADVOKAT KEHOE: Nema, časni Sude.

TUŽITELJKA FROLICH: Časni Sude?

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽITELJKA FROLICH: Časni Sude, ako mi dozvolite da odgovorim na prigovore Odbrane, ili bi bilo bolje ...

SUDIJA ORIE: Da, možete da odgovorite. I izvinjavam se što vas nisam pozvao da to uradite.

TUŽITELJKA FROLICH: Pre svega, dobar dan, časni Sude. Mislim da je stav Tužilaštva u vezi sa usvajanjem ovih dokumenata i u vezi sa sličnim dokumentima iz prošlosti, sasvim jasan. Mi ne želimo da se usvoje ovi dokumenti na osnovu svedokovog znanja o incidentima ili prisustva bilo da je možda bio u Kninu ili nije u to vreme, već na osnovu njegovog položaja kao načelnika CIVPOL-a Sektor Jug i njegove pozicije da potvrdi autentičnost tih dokumenata - na način na koji su formirani, kako su izveštavali i tako dalje. Dakle, tu su i drugi faktori koji utiču na prihvatljivost tih dokumenata. Mi nikada nismo tvrdili da svedok zapravo išta zna o tim dokumentima što bi, uistinu, uticalo na težinu tih dokumenata.

SUDIJA ORIE: Vi manje-više kažete da se o radi o nečemu više nego o ponudi tima Odbrane, iako svedok možda nema detaljno znanje o dokumentima, ali možda je o njima bio informisan?

TUŽITELJKA FROLICH: Verujem da su, na prvi pogled, dokumenti prihvatljivi preko tima Odbrane. Ali, pored toga, svedok ih overava i objašnjava kakva je bila procedura izveštavanja, što ih, verujem, čini prihvatljivim.

SUDIJA ORIE: Dakle, gospodine Kehoe, samo zbog naše informisanosti, da li postoji neki konkretan razlog da se bude jako oprezan oko autentičnosti dokumenata kao takvih, ili postoji bilo koji razlog da verujete da među dokumentima postoji bilo koji falsifikat? Samo pitam.

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude, apsolutno ne. Ne mislim ... i ako sam napravio neki takav zaključak, nisam mislio na taj način. Ja samo govorim jednostavno, kao zastupnik, koji predstavlja svog klijenta i samo želim da budem u stanju da pružim odgovor na odgovarajući način na ove dokaze. To je, znate, kako sam i rekao, srž mog argumenta. Da.

SUDIJA ORIE: Hvala na toj informaciji. Sada ćemo da napravimo pauzu i nastavićemo u 12.45 časova, a onda ćemo imati jedan sat za sledećeg svedoka. Da li ćete vi gospođu Frolich ispitivati ovog svedoka?

TUŽITELJKA FROLICH: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Prekidamo zasedanje do 12.45 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće je razmotriilo kako da postupiti sa prigovorima koje ste uložili, i kojima su se pridružili ostali branioci. Mi ćemo postupiti na sledeći način .. gospođa Frolich je nestala iza pulta, ali ...

TUŽITELJKA FROLICH: Izvinjavam se, časni Sude. Nisam dobijala prevod.

SUDIJA ORIE: Da. A, sad ... gospođu Frolich?

TUŽITELJKA FROLICH: U redu je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Ovaj zvuk bušilice još nije prestao. Služba bezbednosti pokušava da pronađe krivca. Gospođu Frolich, sledeći svedok koji treba da svedoči jeste dok koga smo do sada zvali "svedok 110", je gospodin Elleby, Pretpostavljam da ćete na početku njegovog svedočenja zatražiti potvrdu, kako bi njegov iskaz mogao da seimi u spis po Pravilu 92ter?

TUŽITELJKA FROLICH: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Vi ste pozvani da stavite u ovaj kontekst nekoliko pitanja za svedoka u odnosu na ono što ćete nastojati da uvedete, dakle, u odnosu na dokumente i dodatne dokumente. Koliko sam shvatio, vi ćete od njega da tražite da li je on možda prepoznao formu, ili da li ih je možda pregledao i nije video bilo koje osobe koja nije

znao ili bilo šta drugo. Ali, ono što nam je objašnjeno ranije, da vaš cilj nije da utvrdite preko ovog svedoka, koliko sam shvatio, istinitost sadržaja, barem ne u odnosu da one dokumente na koje je gospodin Kehoe uložio prigovor, a to su dokumenta koji su sačinjena kada svedok nije više bio tamo ili dokumenta o kojima svedok nema lična saznanja o događajima koji su opisani u dokumentima. Dakle, pozivam vas da to uradite tako što ćete izbor napraviti sami: jedan primer iz prve serije dokumenata, a to je kada svedok nije bio više tamo. Drugi primer iz druge serije na koju je gospodin Kehoe uložio prigovor. To ne treba dugo da traje, ali samo pokušajte da pronađete. Ja pretpostavljam da želite da on potvrdi da je to forma koja je korišćena, ili već ono što vi smatrate da je relevantno u tom pogledu. Pretresno veće očekuje da to neće trajati više od možda dva ili tri minuta. Odbrane će, pre nego što mi donesemo konačnu odluku o prijemu u spis, imati priliku da postavi slična pitanja, ali samo ograničena na taj aspekt, a ne na druge aspekte, a zatim će Pretresno veće da odluči da li će izjava i dodaci da budu primljeni u spis. To je proceduralno rešenje koje je Pretresno veće sada iznelo, a onda ćemo doneti odluku. Odlučićemo da li će ta dva niza biti uvrštena, a onda ćemo kasnije izneti razloge za tu odluku. Pretresno veće zadržava pravo da svoj stav u tom pogledu, da li ćemo odmah dati razloge za takvu odluku. Je li vam jasno? Jasno vam je, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Ne želim da se previše zadržavam na ovom. Očigledno, neću da postavljam nepotrebna pitanja.

SUDIJA ORIE: Uvek vas molim da ne postavljate nepotrebna pitanja.

ADVOKAT KEHOE: Moja pitanja, iskreno govoreći, biće ograničena na ono što sam izneo u našem podnesku, kao na primer: Gospodine Elleby, vi niste bili tamo u to vreme ili vi ništa ne znate o tim događajima?

SUDIJA ORIE: Dva kratka pitanja i možda dva kratka odgovora. Vi ćete se možda čak i složiti sa gospođom Frolich u tome.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ja sam svoju informaciju dobio iz dodatne izjave po Pravilu 92ter ... ne dodatne, nego iz druge izjave po Pravilu 92ter gde sam ...

SUDIJA ORIE: Ono što želim da kažem je sledeće. Naravno, sasvim shvatam vašu tradiciju da postavljate pitanja tipa: zar nije tačno da ste vi otišli tog datuma i da li je istina da je ovaj dokument kasnijeg datuma, ili da li je istina da je taj datum nakon prvog dana? Ali takođe možete da kažete: nemam više pitanja, ako je recimo evidentno da je svedok već bio otišao odatle, što se vidi iz njegove izjave po Pravilu 92ter. Hajde da pokušamo da budemo što efikasniji ali isto tako želimo da vam pružimo korektnu šansu da sasvim razjasnite šta je to što gospođa Frolich pokušava da postigne tim dokumentima. Na primer, ako gospođa Frolich odluči da koristi neki dokument koji ima potpuno drugi format od onih koju smo obično vidali, naravno, vi možete to da pobijate.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, pa, pregledajući dokumente mislim da nije format toliko različit. Mislim da sam pogrešno shvaćen.

SUDIJA ORIE: U redu, hajde da sada ne počinjemo da nagađamo o tome. Moglo bi da bude da gospođa Frolich ima savršen format ili nesavršen format. Videćemo. Gospođao Frolich, da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka. Koliko sam shvatio, to je Jan Elleby?

TUŽITELJKA FROLICH: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine poslužitelju?

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA ORIE: Dobar dan, gospodine Elleby.

SVEDOK ELLEBY: Dobar dan.

SUDIJA ORIE: Gospodine Elleby, kao prvo, da li me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK ELLEBY: Čujem vas i razumem.

SUDIJA ORIE: Pre nego što počnete da svedočite, naša pravila nalažu da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Tekst svečane izjave sada će da vam uruči poslužitelj. Mogu li da vas zamolim da date svečanu izjavu.

SVEDOK ELLEBY: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Sedite, molim vas, gospodine Elleby.

svedok: Jan Elleby

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospođo Frolich.

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala, časni Sude.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽITELJKA FROLICH

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Dobar dan, gospodine Elleby.

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Dobar dan.

TUŽITELJKA FROLICH: Kao prvo, uz pomoć poslužitelja, zamolila bih da se štampani primerak izjava svedoka dostavi svedoku. Hvala.

SVEDOK ELLEBY: Hvala.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, molim vas da za zapisnik kažete vaše puno ime?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Zovem se Jan Elleby.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li ste vi istražiocima iz kancelarije Tužilaštva dali četiri izjave: 17. septembra 1995. godine, i to je izjava po Pravilu 65ter koja nosi broj 4867; zatim, 14. septembra 1997. godine, izjava po Pravilu 65ter koja nosi broj 4868; 10. oktobra 2005. godine, po Pravilu 65ter koja nosi broj 4869 i 19. i 20. februara 2008. godine, koja je dodatna izjava svedoka po Pravilu 65ter a nosi broj 4870?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li imate te četiri izjave pred sobom?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Nakon što su zapisane vaše izjave, da li ste imali priliku da ih pročitate na jeziku koji razumete?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li ste potpisali engleske primerke tih izjava?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li ste imali prilike da pregledate te izjave na jeziku koji razumete prekjuche?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da. Jesam.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li ste imali priliku da unesete ispravke u neku od ovih izjava?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Jesam.

TUŽITELJKA FROLICH: Gospodine predsedavajući, dozvolite mi da provedem svedoka kroz ove ispravke koje je on uneo.

SUDIJA ORIE: Da. Ukoliko Odbrana nema prigovor, uradite to.

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala vam.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, u vašoj izjavi iz 1997. godine, na 2. stranici – to je takođe 2. stranica na BHS-u izjave po Pravilu 65ter, koja nosi broj 4868 – pomenuli ste da ste imali sastanke sa gospodinom Romanićem dva do tri puta nedeljno. Da li ste vi, u stvari, imali ukupno samo dva do tri sastanka sa njim?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da. Tako je.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: U toj istoj izjavi na 3. stranici – to je na 2. stranici na BHS-u – pomenuli ste da ste primali 15 do 20 izveštaja o spaljenim kućama svakog dana od 5. avgusta do 1. oktobra. Da li možete sa ove vremenske distance da potvrdite taj broj?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Ne, ne mogu da potvrdim broj pisanih izveštaja.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala. U dopunskoj izjavi iz 2008. godine u 6. paragrafu, to je dopunska izjava po Pravilu 65ter, koja nosi broj 4870, pominjete da je bilo 30 do 50 posmatrača CIVPOL-a u Sektor Jug posle *Operacije Oluja*. Da li ste, zapravo, mislili da kažete da je bilo između 25 i 30 posmatrača?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: A kada ste overavali ... u istoj toj dopunskoj izjavi, kada ste je overavali, a to je dokument po Pravilu 65ter, koji nosi broj 662, od 18. avgusta 1995. godine, dokument o proceni štete, rekli ste da ste mogli u Kninu da uočite i više štete nego što je navedeno u tom izveštaju. Da li je to tačno?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Ne, to nije tačno.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Šta biste danas rekli na osnovu uočene štete ... šta bi bila vaša ... šta biste rekli o velikim razmerama oštećenja koje ste mogli da uočite u Kninu?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Razmere oštećenja koje se pominju u tekstu dokumenta su tačne.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala. Samo da vas podsetim da vi i ja govorimo isti jezik ovde, pa vas molim da napravite malu pauzu između svakog pitanja i odgovora kako bi sudski zapisničari mogli da drže korak sa nama.

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Izvinjavam se. Hoću.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala vam. Dakle, uzimajući u obzir ove korekcije, da li te izjave, uzete zajedno, tačno i istinito, po vašem najboljem znanju, odražavaju ono što ste rekli u vreme kada ste davali izjave?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, odražavaju.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li biste danas dali iste odgovore ako bi vam bila postavljena ista pitanja?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA FROLICH: Časni Sude, zamolila bih da se ove četiri izjave prime u spis.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodo Frolich. Mi, naravno, nismo videli te izjave a kako se čini, svedok ima te izjave pred sobom. Molim da se stave na ekran, samo prva stranica, kako bismo mogli da identifikujemo te dokumente.

TUŽITELJKA FROLICH: Da. Izvinjavam se. Samo sam htela da uštedim malo vremena.

SUDIJA ORIE: U redu. Shvatam. Ali to je vrsta prakse ovde.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, da li vidite na ekranu ispred vas ... šta vidite na ekranu koji se nalazi pred vama?

SUDIJA ORIE: Mislim da nema problema da vi svedoka vodite kroz ovo, ali ipak da ih imamo na ekranu. I takođe, gospodine sekretare, da znamo da govorimo o istoj izjavi i ni zbog čega drugog.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, da li je ovo vaša izjava iz 1995. godine?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA FROLICH: Mislim da je to izjava po Pravilu 65ter, koja nosi broj 4867. I ako bismo mogli da ... Gospodine predsedavajući, da li bih trebala da pokažem stranicu sa potpisom svedoka?

SUDIJA ORIE: Pa, možda ako mu pokažete na jednom mestu ili možda na kraju gde se pojavljuje njegov potpis, to će biti dovoljno.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, da li je ovo poslednja stranica vaše izjave i da li prepoznajete potpis?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: To nije moj potpis ali to jeste poslednja stranica izjave.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala. Da li možemo da pređemo na izjavu po Pravilu 65ter ...

SUDIJA ORIE: Da li postoji neko mesto gde je svedok potpisao?

TUŽITELJKA FROLICH: Ne. Mislim da na ovoj izjavi nema potpisa gospodina Ellebyja, ali on je potvrdio ...

SUDIJA ORIE: Ali ovo je izjava koju ste vi pregledali?

SVEDOK ELLEBY: Da.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA FROLICH: Da pogledmo sada dokument po Pravilu 65ter, koji nosi broj 4868.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, da li je ovo vaša izjava od 16. septembra 1997. godine?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li je to vaš potpis na dnu stranice na engleskoj verziji?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, to je moj potpis.

SUDIJA ORIE: Gospođu Frolich, vi ste ranije govorili o izjavi iz septembra 1995. godine, kada pretpostavljam da ste hteli da se pozovete na izjavu od 17. septembra 1995. godine ...

TUŽITELJKA FROLICH: Da.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: ... a ova izjava je od 14. septembra 1995. godine.

TUŽITELJKA FROLICH: Tako je.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽITELJKA FROLICH: Možemo li da pređemo na dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 4869.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, da li je ovo vaša izjava od 10. oktobra 2005. godine?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Jeste.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li je jedan od ova tri potpisa na dnu izjave vaš?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, moj potpis je ovaj prvi.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala.

TUŽITELJKA FROLICH: Da sada pogledamo dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 4870.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li je to vaša izjava od 19. i 20. februara 2008. godine?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: A da li je to vaš potpis u donjem levom uglu izjave?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da. Jeste.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospođo Frolich, pretpostavljam da ćete izveštajima da se pozabavite zasebno?

TUŽITELJKA FROLICH: Tako je.

SUDIJA ORIE: Onda, gospodine sekretare, izjava koja nosi broj 4867 od 17. septembra 1995. godine dobiće broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P214.

SUDIJA ORIE: Za dokazni predmet Tužilaštva broj P214 iz podnesaka sam saznao da nema prigovora, tako da je primljen u spis. A sada recite za izjavu po Pravilu 65ter koja nosi broj 4868 - koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P215.

SUDIJA ORIE: U redu. Takođe nema prigovora, dakle dokazni predmet Tužilaštva broj P215 je primljen u spis. Gospodine sekretare, a izjava od 10. oktobra 2005. godine koja nosi broj 4869 koji će dobiti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P216.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Dokazni predmet Tužilaštva broj P216 primljen je u spis. I na kraju dodatna izjava od 19. i 20. februara 2008. godine, koja po Pravilu 65ter nosi broj 4870 dobiće broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P217.

SUDIJA ORIE: Nema prigovora na dokazni predmet Tužilaštva broj P217, tako da je primljen u spis. Gospođo Frolich?

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala vam. Molim da se na ekranu predoči dokument koji po Pravilu 65ter nosi broj 2147.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, šta vidite na ekranu koji se nalazi pred vama?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Vidim faks poruku od štaba UN CIVPOL-a u Zagrebu.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: A kako znate da je to poruka štaba UN CIVPOL-a?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Takođe je ... prepoznajem to zato što je to forma koju smo obično koristili. Ovo je poslato u oktobru, dakle pošto sam ja već napustio misiju. Izgleda da je to od 29. oktobra, ali format je sasvim poznat.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li ste vi ikada koristili ovu vrstu formata ... ili bolje rečeno, da li ste ikada ranije videli ovu vrstu formata?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Jesam. Prepoznajem ovaj format

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li ste videli slične izveštaje ranije?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, video sam.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gde?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: U toku svog rada ... u štabu u Kninu.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: A kad je to bilo, gospodine?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: To je bilo od sredine maja pa do kraja septembra 1995. godine.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA FROLICH: Da li možemo da dobijemo po Pravilu 65ter ...

SUDIJA ORIE: Imam jedno ili dva dodatna pitanja. Da li je to način oslovljavanja osoba, ove skraćenice koje se koriste u ovom dokumentu, odnosno da li je to ono što se obično nalazi u izveštajima ovog formata?

SVEDOK ELLEBY: Tako je, časni Sude. Koliko se sećam, to je ... to je sasvim uobičajena poruka poslata iz štaba na više primalaca.

SUDIJA ORIE: Da. Uključujući, kako vidim, i Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju, je li tako? To je čak i još jedan izvor ovog dokumenta, gospodine Kehoe. Dakle, to je uobičajeni način onih koji su se obraćali. Da li ima bilo šta u ovom dokumentu što bi ukazivalo na to da se ne podudara sa onim što ste vi uobičajeno videli? Ja ne kažem da ima. Samo vas pozivam da pažljivo pogledate dokument.

SVEDOK ELLEBY: Hvala. Jedina stvar je to da je ova poruka poslata nakon što sam napustio misiju. Ali osim toga, ne vidim da mi bilo koje adrese ili imena izgledaju čudno. Mislim, ovu vrstu dokumenata je prilično teško čitati, ali mislim da je to onako kako su ona izgledala.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospođo Frolich, molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala, časni Sude. Molim vas da nam predočite dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 3449.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, šta vidite na ekranu pred sobom?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Vidim izveštaj o incidentu iz Sektora Jug. Radi se o stanici u Kninu. To je izveštaj o ubistvu od 23. avgusta i potpisao ga je komandant stanice u Kninu i ja znam ili prepoznajem njegovo ime.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Samo zbog razjašnjenja, kada kažete "komandant stanice", kaže se na dnu izveštaja "UN CIVPOL stanica, Knin". Da li je to tačno?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, izvinjavam se. To je UN CIVPOL-ova stanica u Kninu.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li vam bilo šta drugo ukazuje da je ovo dokument UN CIVPOL-a?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, prepoznajem format koji smo imali u kompjuteru koji smo mi koristili i ponavljam, prepoznajem osobu koja je potpisala ovaj dokument.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: A ko je potpisnik ovog dokumenta?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Potpisnik je komandant stanice UN CIVPOL-a u Kninu.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: I kako se zvao?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Petro Romassev.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li ste ga poznavali?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da, poznavao sam gospodina Romasseva. Radio sam s njim.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Dakle, gospodine Elleby, kako bi ovi izveštaji bili ... izvinjavam se. Kako je nastajao jedan ovakav izveštaj?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Nakon što bi posmatrači nešto videli tokom svog patroliranja, oni bi se vratili u stanicu i tu bi seli i napisali izveštaj o incidentu, koji je poput ovog izveštaja ovde. Onda bi ga predali komandantu njihove UN CIVPOL stanice i on bi to pročitao i potpisao ukoliko ne bi bilo korekcija koje želi da unese.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala. A gde je onda takav izveštaj prosleđivan?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Taj izveštaj je onda išao u sedište, u štab, mom osoblju, mojim koordinatorima i oni su onda prikupljali sve te izveštaje. Razgovarali smo o njima i onda bismo ih slali faksom u štab u Zagrebu.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Da li vam je poznat ovaj incident koji je opisan u ovom izveštaju?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Ne, ne sećam se ovog incidenta.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA FROLICH: Gospodine predsjedavajući, da li je ovo dovoljno?

SUDIJA ORIE: Kao što sam već rekao ranije, Odbrana će imati priliku. Gospodine Elleby, to je malo neuobičajena procedura. Ali, sada govorimo o ova dva dokumenta. Da li bi neko iz Odbrane želeo da postavi neko dodatno pitanje u vezi sa ovim dokumentima?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude. To su samo ova dva ista pitanja koja je već pokrenulo Tužilaštvo.

SUDIJA ORIE: U redu. Vidim da je isti stav i ostalih timova Odbrane.

(Pretrեսno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, prigovor na usvajanje ove dve serije dokumenata Pretrեսno veće odbacuje. Mi ćemo obrazloženje navesti u pisanoj odluci. Istovremeno, gospođu Frolich, sad smo se bavili dokumentima po Pravilu 65ter koji nose brojeve 2147 i 3449. Naravno, tu je čitava serija i ja pretpostavljam da želite da ponudite u spis i takođe pretpostavljam da želite da pitate svedoka da li je on pregledao te dokumente. Da li radite na osnovu onoga što ja nazivam spisak broj 3?

TUŽITELJKA FROLICH: Žao mi je. Ne znam na šta mislite kada kažete spisak broj 3.

SUDIJA ORIE: Pa, pre svega, imali smo... pre svega, imali smo listu po Pravilu 65ter - popis, a mislim da ste vi u svom podnesku pokrenuli zahtev da se pet dokumenata doda na spisak po Pravilu 65ter?

TUŽITELJKA FROLICH: Da, naravno.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, možda ćete da se setite da su barem dva od ovih dokumenata već uključeni u listu dokaza po podnesku od 7. marta, i stoga su već dva od tih pet dodata na spisak od 15. maja. Zatim, mislim, da imamo tri dokumenta koja su preostala od tih pet: prvi je zapisnik sa sastanka sa civilnom policijom od 30. avgusta 1995. godine; zatim izveštaj kninske stanice Ujedinjenih nacija o incidentu od 1. septembra 1995. godine; izveštaj UN-CIVPOL-a o incidentu od 30. septembra 1995. godine. Prvi od tih dokumenata ima dve stranice; druga dva po jednu stranicu. U odgovorima timova Čermaka i Markača nismo našli nikakve prigovore protiv ovoga, a odgovor tima Odbrane Gotovine se ne bavi konkretno dodavanjem ta tri dokumenta na spisak po Pravilu 65ter.

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude. Ja bih spomenuo vezano za ovo, neki od tih dokumenata odnose se, kao što sam spomenuo ranije, na incidente kao što smo imali sa zaštićenim svedokom, a to su ona ubistva o kojima je on u početku govorio Tužilaštvu...

SUDIJA ORIE: Mi upravo u ovom trenutku govorimo o dodavanju na spisak po Pravilu 65ter. To je zahtev Tužilaštva, nema prigovora od strane ostalih timova Odbrane, a niste se bavili tim pitanjima ...

ADVOKAT KEHOE: Ne.

SUDIJA ORIE: ... pa je Pretresno veće shvatilo da nema prigovora protiv dodavanja ova tri dokumenta na listu po Pravilu 65ter?

ADVOKAT KEHOE: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Da. Sada smo, dakle, gospođo Frolich, dobili spisak povezanih dokaza po Pravilu 9 ter u podnesku u paragrafu 10. Tamo imamo 66 dokumenata, zar ne? Ja to nazivam spiskom broj 1.

TUŽITELJKA FROLICH: U redu.

SUDIJA ORIE: Da. Zatim ste nam, takođe, dali dva spiska dokaznih predmeta koji će se koristiti sa ovim svedokom. Jedan datira od 7. maja ove godine i ja to nazivam spisak broj 2; i jedan je od 19. maja, a to je spisak broj . Oba su u *Excel* formatu.

TUŽITELJKA FROLICH: U redu.

SUDIJA ORIE: Pretresno veće je primetilo da spisak broj 2 dodaje pet dokumenata spisku broj 1. Međutim, u spisku broj 3, našli smo da su četiri dokazna predmeta uklonjena sa tog spiska. Iznenadujuće je da se među ova četiri koja su uklonjena nalaze i ova dva koja su upravo dodata. Tu govorim o ovoj slici koja ima početne inicijale svedoka P-110, i fotografiju značke brigade *Puma*. To je dodato u spisak broj 2, a odmah zatim prebačen na spisak broj 3. Isto važi i za kartu i Sektora Jug, koja je dodata na spisak broj 2, a zatim prebačena opet na spisak broj 3. Samo pokušavam da utvrdim o kojim dokaznim predmetima govorimo ako tražite usvajanje u upis. Dakle, šta onda ostaje na kraju na spisku broj 3. Je li je to osnova na kojoj ćemo nastaviti?

TUŽITELJKA FROLICH: Moram nešto da razjasnim ... mislim da je napravljena greška u tome što je skinuta slika na kojoj se nalaze inicijali svedoka P-110, po Pravilu 65ter koja nosi 4828. U stvari, ja nemam ... nemam verziju tog spiska dokaza. Nisam sigurna u ovom trenutku kako je nastala ova zbrka ali ...

SUDIJA ORIE: Molim vas da proverite za ovu sliku za koju kažete da niste želeli da je uklonite. Možda smo mi to prevideli.

TUŽITELJKA FROLICH: Nemam kopiju tog spiska. Moj savetnik za predmet ...

SUDIJA ORIE: Molim vas, ne žurite i proverite. I kartu Sektoru Jug, koja je bila namerno uklonjena.

TUŽITELJKA FROLICH: To jeste bilo namerno uklonjeno.

SUDIJA ORIE: Namerno dodato, pa onda opet namerno uklonjeno. Dakle, onda, barem znamo o čemu govorimo. Druga dva dokumenta, koji se ne pojavljuju više na spisku broj 3, čini se da je to istraživanje UN CIVPOL-a Sektora Jug o kršenju ljudskih prava od 26. avgusta 1995. godine, čini se da je to kako izgleda nepotpuna verzija dokumenta sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1859.

TUŽITELJKA FROLICH: A...

SUDIJA ORIE: I onda sledeći koji više nismo mogli da nađemo jeste nedeljni izveštaj štaba UN CIVPOL-a od 10. do 16. septembra po Pravilu 65ter koji nosi broj 1194. Ne tražim od vas da odmah o tome razgovaramo detaljno, ali samo vam skrećem pažnju na ono što je Pretresno veće primetilo i zabeležilo.

TUŽITELJKA FROLICH: Da li mogu da dam nekoliko objašnjenja o tome?

SUDIJA ORIE: Da, dajte ako možete.

TUŽITELJKA FROLICH: Pre svega, mi smo juče obavestili službenika Suda da želimo da se povuče nekoliko dokaza sa ovog spiska ... koji su slične verzije jednog te istog spiska o kršenju ljudskih prava, i to iz razloga što je jedan od dokumenata već uvršten u spis. I postao je D00179. A broj po Pravilu 65ter bio je 4251. A postojala su i tri dokumenta, kao dodatak tom dokumentu na našem spisku povezanih dokaznih predmeta koje bismo isto tako želeli da se povuku u ovoj fazi, i to sa spiska po Pravilu 65ter brojevi 1 ... Oprostite, po Pravilu 65ter brojevi ...

SUDIJA ORIE: Gospođo Frolich, rekli ste da ste ovo poslali službeniku Suda. Da li je osoblje Pretresnog veća dobilo tu kopiju?

TUŽITELJKA FROLICH: Verujem da jeste.

SUDIJA ORIE: Da li bismo onda mogli da napravimo jedan konsolidovani spisak dokumenata za koje tražite da se uvrste u spis, jer ne mogu da naučim napamet sve ove brojeve sa spiska po Pravilu 65ter koje ste upravo pomenuli. I molim vas da napravite konsolidovani spisak.

TUŽITELJKA FROLICH: Samo još jedno pojašnjenje, molim vas.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ne volim što vas prekidam, ali da li možemo to da dobijemo po hronološkom redosledu, jer kako ih sada vidimo, nisu po hronološkom redosledu.

SUDIJA ORIE: Vidim da je tako. Ali odgovor koji smo dobili od Tužilaštva jeste da sistem *Excel* daje, kao što sam već jutros rekao, odličnu mogućnost razvrstavanja predmeta, ali, naravno, to zahteva da se unese specifičan format datuma, a ja ne znam da li je to urađeno ili nije, jer to omogućava da svako može da sortira datume. Gospođu Frolich, vidim na ovom *Excel* listu da imamo datum u formi 04. avgust 1995. godine, a drugi datum ima formu 08/09/1995, što mi daje utisak da datumi nisu ... odnosno da unosi datuma nisu u istom obliku koji omogućava sortiranje i mislim da je odgovor u vašem referentu za predmet.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Ja sam pokušao i pokušaj je propao.

SUDIJA ORIE: Naravno. Zato sledeći put ako bilo ko napravi tabelu u *Excelu* sa datumima, onda, molim vas da odaberete format koji omogućava sortiranje.

TUŽITELJKA FROLICH: Izvinjavam se zbog eventualne zabune i dodatnog napora koji je uložena da bi se pronašle tabele. Mi jesmo nastojali da sortiramo dokumente po hronološkom redosledu i uneli smo odgovarajući format.

SUDIJA ORIE: Da. Ali, da li ste bili u mogućnosti da ih sortirate po datumima? Dozvolite mi da samo pogledam. Vidim da je spisak broj 3, barem verziju koju sad imam pred sobom, po hronološkom redosledu. Ne znam da li je verzija dostupna vama, gospodine Kuzmanoviću. Počinje sa 24. i ide do 30. jula 1995. godine; pa 4., 5. i 6. avgust, 4. i 11. avgust?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, da li se to odnosi na spisak broj 3?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Moj spisak broj 3 nije po hronološkom redosledu. Zatim spisak dokaznih predmeta...

SUDIJA ORIE: Kao i uvek, Pretresno veće ceni ako nam strane pomažu. Evo, sad Pretresno veće može da pomogne stranama, jer je naše osoblje sastavilo spisak broj 3 po hronološkom redosledu. Zbog toga, kako bismo vam pomogli, naš pravni službenik može da distribuira kopije. Da li će biti konačan popis, četiri plus pet ili minus četiri, i tako dalje, još će da se vidi. Ali vam daje barem neku pomoć, nadam se.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Hvala, časni Sude.

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pošto smo se pozabavili ovim administrativnim poslovima, sada imate priliku da ispitajte svedoka.

TUŽITELJKA FROLICH: Imam još samo jedan problem. Jedan od drugih dokumenata koji je bio na spisku, a to je dokument po Pravilu 65ter i nosi broj 1194, takođe je bio uvršten u spis kao D00148.

SUDIJA ORIE: Zamolio sam vas da nam obezbedite konsolidovani spisak i naravno, sve ono što ne bi trebalo da bude u spisku da bude izostavljeno. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA FROLICH: U ovom trenutku zamolila bih da se svi ovi dokumenti uvrste u spis.

SUDIJA ORIE: Mislim da ćemo se tim pozabaviti sutra ujutro, kako bismo mogli da donesemo odluku o tome kada budemo dobili konsolidovani spisak i kad gospodin Kuzmanović bude mogao da pogleda dokumente po hronološkom redosledu.

TUŽITELJKA FROLICH: U redu.

SUDIJA ORIE: Sada nastavljamo. Naravno, mi smo danas još uvek imali konkretne prigovore. Gospodine Kehoe, kako ćemo se baviti tim, jer, naravno, nalazimo neke prigovore i u pisanom podnesku? Mi smo se sada bavili sa dva generalna prigovora, a postoji i nekoliko konkretnih prigovora, zar ne?

ADVOKAT KEHOE: Konkretni prigovori, naravno, vezani su za neke od tih dokumenata. Mislim, očigledno, na dokument koji je tužiteljka upravo pomenula, mislim da je to dokument po Pravilu 65ter koji nosi broj 3449, a koji se bavi ubistvima. Mnogi od tih dokumenata se bave ubistvima, a da gospodin Elleby jednostavno ne zna ništa o njima, zato što je neko drugi sačinio te dokumente.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KEHOE: U tim slučajevima, časni Sude, kako bismo mogli uspešno da odgovorimo na te dokumente, ja samo ... ako časni Sud odluči da uvrsti ove dokumente, onda ćemo imati dopuštenje da neke od njih, na primer, ponudimo preko zastupnika Odbrane. Onda čim ih sakupimo, možemo ih dati kancelariji Tužilaštva. To su istraživanja koje je sprovedla Republika Hrvatska u različitim periodima u različitim kontekstima. To je jedini način ...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*)... hoćete da kažete da bi to dalo ravnotežu pismenim izveštajima o ubistvima, i isto tako pismenim izveštajima o istragama i ubistvima?

ADVOKAT KEHOE: Tako je, gospodine.

SUDIJA ORIE: Gospođo Frolich, da li možete sada na to da odgovorite?

TUŽITELJKA FROLICH: Pa, mi sigurno nemamo prigovor da se ti dodatni dokumenti koje se odnose na moguće istrage koje su sprovedene uvedu, a mi smo svakako ... a za koje Odbrana zna, mi pokušavamo da prikupimo svoje dokumente u ... kako bismo dostavili podnesak, takođe na ovu istu temu. Dakle to nije problem koji je u sporu, ali u ovom trenutku, mi bismo još uvek želeli da se uvrsti dokumentacija CIVPOL-a.

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... dakle, da smo već pitali svedoka ... možda sam malo zbunjen. Da li ste pitali da li je svjedok pregledao čitav set dokumenata i da li je došao do bilo kojih različitih zaključaka u odnosu na ono što nam rekao je na osnovu dva primera?

TUŽITELJKA FROLICH: Nisam mu postavljala više pitanja...

SUDIJA ORIE: (*preklapanje govornika*) ... Mislim da bi bilo prikladno da prvo postaviti pitanje svedoku, a onda ću vas pozvati da nastavite. Onda ćemo da vidimo da li ćemo sutra da imamo konsolidovani spisak. Čini se da nema većih nesuglasica oko uvrštavanja istražnih izveštaja o događajima opisanim u drugim izveštajima preko zastupnika.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. To je više tehničko pitanje vezano za, na primer, Varivode. Znači, mislim da je to...

SUDIJA ORIE: Možda ako biste gospođi Frolich – mi sutra zasedamo u popodnevnim satima – ako biste joj dali informacije o tome koji su to događaji koji vas posebno brinu, malo detaljnije, a onda bismo mogli da vidimo da li biste mogli da dobijete neki usmeni dokaz o tim događajima, ako svedok ima bilo kakve dokaze ili saznanja o tome. I da onda o tome informišete gospođu Frolich.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

SUDIJA ORIE: Onda mi sad nećemo odlučivati o uvođenju dokumenta u spis, ali iskoristite preostalih 12 minuta za vaše ispitivanje svedoka.

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospođu Frolich.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, pominjali smo vašu izjavu koju ste dali kancelariji Tužilaštva 19. i 20. februara 2008. godine. Da li se sećate u ovom trenutku da li ste tom prilikom mogli da pregledate jedan izvestan broj dokumenata?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da. Razumeo sam pitanje - da li mi je pokazan veći broj dokumenta tokom tog dvodnevnog razgovora u februaru. Da, pokazan mi je. Mi smo prošli kroz mnogo dokumenata.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Kakvi su to bili dokumenti?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Većina su bili izveštaji o incidentima. Isto tako, bilo je nekih dokumenata koje sam ja napisao i drugi oficiri CIVPOL-a.

TUŽITELJKA FROLICH: Ako bismo mogli ponovo da dobijemo dokazni predmet Tužilaštva broj P217, mislim da je to izjava po Pravilu 65ter koja nosi broj 4870. I molim vas da nam predočite 5. stranicu, 24. paragraf.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, da li vidite tabelu koja se nalazi pred vama?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Vidim.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Šta ova tabela predstavlja? Možete li da objasnite?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Tabela je spisak dokumenata kroz koje smo prolazi u februaru, i meni su postavljena pitanja o saznanjima i da li bih mogao da kažem da su ti dokumenti bili autentičan ili nisu.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Hvala vam.

TUŽITELJKA FROLICH: U ovom trenutku, časni Sude, ako nema drugih pitanja koje bih trebalo da pokrenem sa ovim svedokom ...

SUDIJA ORIE: Nema što se mene tiče. Ali još uvek imate 10 minuta.

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala. Samo još jedna dodatna stvar. Postoje tri izveštaja o incidentima koja su pridodata na spisak o dokaznim predmetima koja su stavljena na oba spiska, i na spisak broj 2 i broj 3, a koji nisu bili u podnescima prema Pravilu 92ter, a želela bih da se uvrste preko ovog svedoka. Oni su bili navedeni u drugom podnesku Tužilaštva za izmenu spiska dokaza, koji je odobren u međuvremenu, ali svedoci nisu potvrdili autentičnost na isti način kao i druge dokumente CIVPOL-a. Želite li da vodim svaki od ovih dokumenata zasebno, ili mogu biti primljeni na istoj osnovi kao i prethodni CIVPOL-ovi dokumenti?

SUDIJA ORIE: Da li ima bilo kakvih prigovora protiv ... Mislim, osim generalnih prigovora ... ali postoji li bilo koji razlog da se sa tim pozabavimo na konkretniji način, ili se samo ...

ADVOKAT KEHOE: *(preklapanje govornika)* ... isti ...

SUDIJA ORIE: ... na isti način, to jest, da budu uključeni u vaš konsolidovani spisak.

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA FROLICH: Onda bih zamolila da se i ovi dokumenti uvrste u spisak i hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, od vas se traži, nakon što se napravi ovaj konsolidovani spisak, da se vidi da li mogu da se privremeno dodele P brojevi tim dokumentima kako ne bismo gubili vreme na Sudu sutra. Molim vas, nastavite.

TUŽITELJKA FROLICH: Želela bih sada da pročitam rezime gospodina Ellebyja po Pravilu 92ter.

SUDIJA ORIE: Molim vas da to uradite.

TUŽITELJKA FROLICH: Hvala, časni Sude. Jan Elleby je bio posmatrač UN CIVPOL-a ili Civilne policije Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug u Kninu od sredine maja do kraja septembra 1995. godine. U funkciji zamenika načelnika a kasnije načelnika UN CIVPOL-a u Sektoru Jug on je bio upoznat sa sistemom izveštavanja u okviru UN CIVPOL-a, strukturom, mandatom i sistemom za nadgledanje. Mandat UN CIVPOL-a je bio da nadgleda rad hrvatske civilne policije i izveštava o zloupotrebi ljudskih prava. Gospodin Elleby je dobijao izveštaje od posmatrača CIVPOL-a u Sektoru i upućivao ih u štab CIVPOL-a u Zagrebu. Njegov glavni zadatak je bio da obavesti hrvatsku civilnu policiju o incidentima koje su prijavljivali njegovi posmatrači i da nadgleda svoje osoblje koje je, takođe, izveštavalo o incidentima policiji, da prisustvuje sastanacima sa načelnicima policijskih uprava u Kninu i Zadru, te pratiti njihove reakcije. On je overio veliki broj CIVPOL-ovih izveštaja o incidentima i drugih CIVPOL-ovih povezanih dokumenata. Gospodin Elleby je bio u Kninu za vreme i nakon granatiranja 4. i 5. avgusta 1995. godine. On je pružio dokaze o obrascu granatiranja i uticaja granatiranja na civilno stanovništvo. Pružio je dokaze o vojnicima Hrvatske vojske i civilne policije koji su pljačkali i palili u Kninu nakon granatiranja. Pružio je dokaze o ograničenju kretanja osoblja Ujedinjenih nacija, i razloge koje su navedeni od strane hrvatskih vlasti za ograničenja slobode kretanja. Svedok je video grobove na kninskom groblju. Takođe je video paljenje i razaranje izvan Knina u mestu Kistanje, kao i na putu od Knina do Drniša. Gospodin Elleby je pružio dokaze da ni vojna ni civilna policija nisu uradile ništa da zaustave pljačke i razaranja, da je hrvatska civilna policija uradila vrlo malo ili ništa kao odgovor na obaveštenje o zločinima koje su dobili od CIVPOL-a, te da su u velikoj meri ignorisali izveštaje ili odbijali hrvatsku odgovornost. Hrvatske vojne vlasti imale su potpunu kontrolu nad područjem Knina i njegove okoline tokom prvih nekoliko dana *Operacije Oluja*, i niko drugi osim vojnih vlasti nije imao pristup na tu teritoriju. Gospodin Elleby je takođe primetio pripadnike hrvatske specijalne policije u Kninu i čuo o zatvaranju prostora od strane specijalne policije u vreme operacije "čišćenja". Ovim je završen rezime, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodo Frolich. Još uvek imate pet minuta, pa vas molim da nastavite.

TUŽITELJKA FROLICH: Molim da sada da pogledamo dijagram po Pravilu 65ter, koji nosi broj 4942.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Gospodine Elleby, da li biste mogli ukratko da nam objasnite koje je bilo mesto CIVPOL-a u strukturi Ujedinjenih nacija u Sektoru Jug, ali i inače u Hrvatskoj?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: CIVPOL bio je strukturisan sa sedištem u Zagrebu, i tamo je bio komesar kome sam bio podređen kao načelnik sektora. Kad sam bio zamenik načelnika sektora, bio sam podređen načelniku sektora u Sektoru Jug, koji je u to vreme bio gospodin Norman Boucher iz Kanade. Mi smo izvršili rekonstrukciju u Sektoru Jug nakon *Operacije Oluja*, i u štabu je bilo nekoliko koordinatora koji su bili podređenih meni, a imali smo pod štabom nekoliko stanica CIVPOL-a, gde su postojali komandanti stanica i nekoliko posmatrača.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: I možete li nam reći kakav je bio odnos CIVPOL-a prema drugim agencijama Ujedinjenih nacija?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Da. CIVPOL je bio samo jedan od više ogranaka sa sedištem u Kninu. Tu je bio vojni ogranak, naravno, a načelnik štaba je bio general. Onda je tu bio CIVPOL, imali smo UNHCR, Crveni krst i njihove uprave. Ne sećam se da li je bilo još nekih organizacija. U svakom slučaju, imali smo svako jutro sastanke, a na čelu stola je sedeo general.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Možete li da nam objasnite odnos subordinacije koji je prikazan na ovom dijagramu?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: U sektoru, nakon što sam postao načelnik sektora, imao sam zamenika koji mi je pomagao, a koordinatori su bili odgovorni svaki za jjedno određeno područje. Bez obzira kakav je incident bio u pitanju, da li su bile istrage, operacije ili ljudska prava, oni su me izveštavali šta se događa u u njihovim zonama odgovornosti. Oni su dobijali saznanja od komandanata stanica koji su, opet, dobijali svoja saznanja iz ... od posmatrača.

TUŽITELJKA FROLICH – PITANJE: Ko je obaveštavao o incidentima civilnu policiju?

SVEDOK ELLEBY – ODGOVOR: Bilo je više nivoa obaveštavanja, i stanice ... komandanti stanica UN CIVPOL-a imali su kontakte sa hrvatskom policijom. Koordinatori su imali kontakte sa hrvatskom policijom. I ja sam imao nekoliko sastanaka sa načelnikom policije u Kninu i ... i oficijom koji mu je bio podređen u Zadru, a ja sam isto tako imao sastanke sa višim oficijom u Šibeniku.

SUDIJA ORIE: Gospođo Frolich, gledam na sat, pa bih želeo da završimo za danas. Pre nego što to uradimo, gospodine Gotovina, gospodine Čermak i gospodine Markač, možda bi moglo da dođe do nekog kašnjenja vašeg prevoza do Pritvorske jedinice iz vrlo opravdanih i praktičnih razloga. Tako da bih vas zamolio da pričekate duže nego inače. Samo želim da budete informisani da postoje praktični razlozi koji ne dozvoljavaju da se

to uradi brže. Onda ćemo da prekinemo sa radom za danas i nastavljamo sutra, 22. maja, popodne, u 14.15 časova u sudnici broj I.

Sednica je završena u 13.44 h

Nastavlja se u četvrtak, 22. maja 2008. godine u 14.15 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje